

DUTCH BIRDING

VOLUME 13 • NO 1 • 1991

Dutch Birding

Postadres Dutch Birding, Postbus 75611, 1070 AP Amsterdam, Nederland

Faxadres Dutch Birding, p/a IVN (Paul Böhre), Amsterdam, Nederland, 020-6266091

Redactiesecretariaat Gerald Oreel (020-6730710)

Redactie Arnoud van den Berg, Tom van der Have, Graham Holloway, André van Loon, Gerald Oreel, Frank Rozendaal en Hans Schekkerman; DB Actueel: Max Berlijn, Ruud van Dongen en Jaap Eerdmans

Fotografische redactie René Pop, Floris Burgwal 54, 2907 PH Capelle aan den IJssel, Nederland (010-4508879)

Productie en lay-out André van Loon en René van Rossum

Advertenties JanJaap Brinkman (015-569353/020-6851616)

Redactiemedewerkers Klaas Eigenhuis, Ted Hoogendoorn, Edward van IJzendoorn, Karel Mauer en Hans van der Meulen

Abonnementen 1991: NLG 45 (Nederland) of BEF 900 (België); NLG 50 (overige landen binnen Europa) en NLG 55 (landen buiten Europa). Girorekening (Nederland) 41 48 343; girorekening (België) 000 1592468 19; bankrekening 54 93 32 065 van Algemene Bank Nederland (Amsterdam). Rekeningen tnv Dutch Birding Association, Postbus 75611, 1070 AP Amsterdam, Nederland.

Voor abonnementen, inlichtingen en adreswijzigingen kan men zich richten tot: Dutch Birding, Postbus 75611, 1070 AP Amsterdam, Nederland.

Dutch Birding is een tweemaandelijks tijdschrift met nummers in februari, april, juni, augustus, oktober en december. Het publiceert artikelen en mededelingen over de morfologie, systematiek, voorkomen en verspreiding van vogels in Nederland en Europa en elders in het Palearctische gebied. Het publiceert tevens bijdragen over vogels in het Aziatisch-Pacifische gebied.

Manuscripten behoren te worden uitgevoerd in machineschrift met een dubbele regelafstand en een ruime marge aan beide zijden.

Een lijst met tarieven voor de betaling van auteurs, fotografen en tekenaars is verkrijgbaar bij het redactiesecretariaat.

Dutch Birding Association

Adres Dutch Birding Association, Postbus 75611, 1070 AP Amsterdam, Nederland

Bestuur Paul Knolle (voorzitter), Enno Ebels (secretaris), Arnold Veen (penningmeester), Paul Böhre (public relations), Arnoud van den Berg, JanJaap Brinkman, Roy de Haas, Peter Meijer, Gerald Oreel en Frank Rozendaal

Bestuursmedewerkers Eugène van der Burg, Ron van den Enden, Leo Heemskerk, Ferry Ossendorp, Wim van der Schot, Kees Tiemstra en Peter van der Wolf

Travel-report service Dirk de Moes, Dartheideweg 2, 3956 NN Leersum, Nederland (03430-17115)

Telefoonlijnen 06-320 321 28 (vogellijn 50 cpm); 01720-38100 (inspreeklijn)

Commissie Dwaalgasten Nederlandse Avifauna

Adres CDNA, Postbus 45, 2080 AA Santpoort-Zuid, Nederland

Leden Arnoud van den Berg (voorzitter), Pieter Bison (secretaris 020-6715783), Rolf de By (archivaris), Klaas Eigenhuis, Gerald Oreel, Cock Reijnders, Kees Roselaar en Gerard Steinhaus; SOVON-vertegenwoordiger: Ruud van Dongen

© 1991 Stichting Dutch Birding Association. Het copyright van de foto's en tekeningen blijft bij de fotografen en tekenaars. ISSN 0167-2878.

Drukkerij Albédon/Klop BV, Postbus 3211, 2220 CE Katwijk, Nederland

DUTCH BIRDING SERVICE KIJK EN VERGELIJK !

DUTCH BIRDING in samenwerking met DANUBIA BELGIUM

NIEUW ! ZEER LAAGGEPRIJSD NIEUW !

BAUSCH & LOMB ELITE LEVENSLANGE GARANTIE	NLG
10 x 42 (rubber) lederen etui	1925
8 x 42 (rubber) lederen etui	1925
ZEISS WEST 30 JAAR GARANTIE	
10 x 40 BGAT (rubber) + speciale tas	1750
7 x 42 BGAT (rubber)	1610
8 x 56 BGAT (rubber)	2054
15 x 60 BGAT (rubber) compleet	3193
10 x 25 B + speciale tas	793
8 x 20 B	736
OPTOLYTH 30 JAAR GARANTIE	
Alpin 10 x 40 (rubber) + speciaal etui	755
Alpin 10 x 50 (rubber) + etui	825
Alpin 12 x 50 (rubber) + etui	895
Alpin 8 x 40 (rubber) + speciale tas	745
Touring 10 x 40 BGA (rubber) + speciale tas	1345
Touring 7 x 42 BGA (rubber) + speciale tas	1325
Royal 9 x 63 (rubber)	1495
Telescoop TBS 80 (groen rubber) + 20 x WA lens	1575
Telescoop TBS 80 (groen rubber) + 30 x lens	1545
40 x lens voor TBS 80	175
OPTICRON 5 jaar garantie (Japans)	
10 x 40 ZWCF (rubber) WA	355
10 x 50 ZWCF (rubber) WA	365
8 x 42 ZCF Dioptron WA	595
10 x 42 ZCF Dioptron WA	595
10 x 50 ZCF Dioptron WA	625
Telescoop (45° , 60 mm) + 20-60 x zoomlens	1045
JAPANSE / RUSSISCHE VERREKIJKERS	
8 x 30 Tenta USSR + etui	110
20 x 70 ZCF + etui	625
7-15 x 35 ZCF zoom + kompas	335
8 x 21 mini (rubber) + kompas	315
STATIEVEN	
Slik SL 67	495
Slik M 88	350
Slik SEC 16 (met pistoolgreep, 2800 gram)	415
Autoraamstatief	135

informatie: Roy de Haas
Telefoon: 03240 - 62819

Prijzen miv. BTW en porto
Wijzigingen voorbehouden

Bovenstaande artikelen kunnen besteld worden door het vereiste bedrag over te maken op giro 4148343 tnv Dutch Birding Association, Postbus 75611, 1070 AP Amsterdam, Nederland, ovv het/de gewenste artikel(en). De bestelling wordt binnen drie weken goed verpakt per post thuisbezorgd.

NATUUR & BOEK

specialist voor bioloog en natuurliefhebber

Een Witgatje is niet in de eerste plaats een klein beest, eerder een beest dat zich kenmerkt door een wit gatje, een witte stuit, een wit achterwerk. Waar een Witgat aan doet denken, laat zich raden: onder de tafel hou je stil, daar zat juffrouw Dikkebil; Dikkebil zo hiet ze - enzovoort, u kent het versje.

Een Goudhaan doet denken aan een goudfazant of aan Guus Geluk en het woord Goudhaantje geeft gedachtenassociaties van subtieler niveau; inderdaad ook aan een mooie jongen met veel geld en veel geluk. Als vogelnaam één van de zinvol gebruikte verkleinwoorden in onze taal: laat het ook nog een klein vogeltje wezen!

BLADKONING is onze aankondiging van vogelboeken. We mogen hopen dat ons gebruik van een megalomaan woord niet heeft geleid tot 't streven alle vogelnamen zonder verkleinend achtervoegsel ingang te doen vinden. We mogen trouwens hopen dat onze vogelboeken vaak zullen helpen een Bladkoninkje te vinden en herkennen.

De BLADKONING kent u nog niet? Die komt op verzoek.

NATUUR en BOEK Bankastraat 10 NL 2585 EN Den Haag

ZWARE TOCHT ~ LICHT UITRUSTING

Om het hele jaar te kunnen kamperen, klimmen, bergwandelen, kanoën, fietsen; om 's winters te kunnen skiën heeft u een goede uitrusting nodig. Bever/E.S. heeft alles in huis voor elke tocht.

Een greep uit ons enorme assortiment:

- lichtgewicht tenten
- slaapzakken, hoge donsqualiteit, synthetisch
- rugzakken, de grootste kollektie van Nederl.
- kleding, ventilerende regenkleding, skikleding
- dons-jacks, warmte ondergoed, fiberpelstruien
- berg(wandel)schoenen
- ski's skischoenen; ook verhuur
- kaarten, reisgidsen, boeken, etc.

Kom snel eens bij ons kijken of vraag de zomer- of wintercatalogus: 070-3883700

BEVER ZWERFSPORT

ERDMAN SCHMIDT

Den Haag
Bever Boek
Rotterdam
Utrecht

Calandplein 4 2521 AB
Kaart Id. 070-3883700
Adm. de Ruyterweg 33
Balijelaan 12

Arnhem
Breda
Apeldoorn

Utrechtsestr. 5
Wilhelminastr. 22
Brinklaan 45

Haarlem
Hilversum
Hoogeveen

Zijlweg 63
sGravelandsweg 28
Weberstr. 7

For all that's best in birding

BIRDING WORLD

Identification papers. Photo essays. Conservation news.
Birdwatching holidays. All the latest sightings. Rarity reports.

ANNUAL SUBSCRIPTION (12 ISSUES): £26 , or £45 airmail

To: BIS, Stonerunner, Coast Road, Cley next the Sea, Holt, Norfolk, England NR25 7RZ

Giro (account no. 2102102), or Bank cheque (£ sterling only, cheques to BIS)

Credit card. Type Expiry Date

Card No. Signature

Name

Address

AANBIEDING

Kowa TSN-1 45' + 20-60x zoom, f 1295,-

Kowa TSN-3 45' + 20-60x zoom, f 1995,-

Kowa TS 601 45' + 20-60x zoom, f 825,-

Nieuw van Kowa!!!

Lupinus 8x42 BGA Rubber met tas, f 695,-

Lupinus 10x42 BGA Rubber met tas, f 795,-

Optolyth

Toering 10x40 BGA Rubber met tas, f 1175,-

Toering 7x42 BGA Rubber met tas, f 1195,-

Prijzen incl. BTW

architectura+natura internationaal booksellers

Leliegracht 44 - 1015 DH Amsterdam-C
Telefoon 020-23 61 86 - Holland

- Hawks, Eagles & Falcons
of North America
Paul Johnsgard f 108,-
- The Practical Ornithologist
John Gooders (paperback) f 33.90
- The Kite's tale
The story of the Red Kite in Whales
Roger Lovegrove f 62.35
- John Gould's Hummingbirds
met 418 schitterende kleurenplaten
f 110.10
- Uilen in de duinen
F.J. Koning & G. Baeyens f 33,-

MET NUTS KRIJGT DE VOGELAAR EEN BETERE KIJK OP ZIEKTEKOSTEN.

Wie op zoek is naar de beste ziektekostenverzekering moet zijn ogen goed openhouden. Want ook op dit gebied heb je bijzondere en minder bijzondere "soorten". Zo mag de Zeker Beter Polis van Nuts bijzonder genoemd worden. Omdat het een zeldzaam goede ziektekostenverzekering is voor een bescheiden premie (al vanaf f26,- per persoon per maand!). Ontwikkeld door Nuts, specialist in

ziekekosten met meer dan 35 jaar ervaring. En niet te vergeten met een uitzonderlijke visie. Want Nuts werkt zonder winst oogmerk en uitsluitend in het belang van de verzekerde. Het is dan ook in uw belang om uw assurantie-adviseur binnenkort eens naar de Zeker Beter Polis van Nuts te vragen.

Of, dat kan ook, bij Nuts de gratis brochure "Een betere kijk op ziektekosten." aan te vragen.

NUTS ZIEKTEKOSTENVERZEKERING N.V.
VERZEKEREN IS VOORUITZIEN

Stadhoudersplantsoen 214, 2517 SK 's-Gravenhage. Telefoon 070-3100614.

Identification and status of Nordmann's Greenshank

Peter R Kennerley & David N Bakewell

Nordmann's Greenshank *Tringa guttifer* is the rarest, most restricted and least-known member of the genus *Tringa*. It is a fairly distinctive species and confusion is only likely with Greenshank *T. nebularia* to which it is sufficiently similar to be overlooked amongst large numbers of that species. Additionally, Greenshank exhibits a wide range of plumage and bare-part colour variations which may add to the confusion. Information regarding the field identification of Nordmann's Greenshank has until recently been over-simplified. Standard texts have tended to stress similarities to Greenshank and focus on those differences which are now considered to be unreliable (such as the bi-coloured bill) or difficult to observe in the field (such as foot-palmations and white underwing-coverts). Even though much has been learned in recent years, Nordmann's Greenshank still remains one of the world's most enigmatic shorebirds. This paper discusses the field identification of Nordmann's Greenshank and summarizes current knowledge of its status and limited distribution. This information is largely based upon observations made during spring and autumn migration in Hong Kong (Kennerley & Bakewell 1987), with additional observations from the wintering grounds in Malaysia (Bakewell 1989) and Bangladesh (Bakewell & Howes 1989).

Separation from Greenshank

Body shape

At rest, Nordmann's Greenshank typically displays a deep- and heavy-breasted structure which gives it a front-heavy appearance rather similar to an oversized Terek Sandpiper *Xenus cinereus*. This appearance is further exaggerated by the flat belly and pronounced ventral angle behind the legs which are invariably shown by Nordmann's Greenshank when not actively feeding. Furthermore, the thicker neck is typically held into the body and the head is larger and more bulbous. These features, and lack of primary projection beyond the tip of the tail, combine to produce a hunched appearance which is unique to Nordmann's Greenshank. When actively feeding, Nordmann's Greenshank can look quite different from the heavy lethargic creature which it appears to be when roosting. Al-

though it still retains its deep-breasted appearance, the ventral angle may almost entirely disappear, particularly when it lunges forward with its neck extended. It can then appear almost as elegant as a Greenshank but always maintains a shorter-legged appearance. By contrast, Greenshank presents a very elegant appearance with long fine legs, slender neck and small head and a body which lacks the bulk of Nordmann's Greenshank. Occasionally, a resting Greenshank will show a ventral angle and extend its belly feathering to cover the upper tibia but never to the extent shown by Nordmann's and it still retains its elegant appearance with a small head, fine neck and slender body tapering gently to a point at the tail.

Leg and foot

The legs of Nordmann's Greenshank are proportionately shorter and thicker than those of Greenshank. In particular, the tibia is conspicuously shorter and may be almost entirely hidden by the extended belly-feathering. This difference should be apparent given good views, particularly if Greenshank is present for comparison. When seen well, the reduced palmations between all three forward-pointing toes of Nordmann's Greenshank is absolutely diagnostic but it is essential to appreciate that Greenshank does show a single reduced palmation between the outermost and central toes. These palmations can be seen on both species when the foot is exposed, particularly when the bird is leg-stretching and facing the observer.

The leg colour of Nordmann's Greenshank is yellow, typically dull ochreous-yellow with a green tinge on the tibia and becoming brightest on the foot, highlighting the foot-webbing. The illustrations in Hayman et al (1986) fail to emphasize this colour which is an extremely useful field character. However, it is important to be aware that Greenshank can show considerable variation in leg colour from grey to pale olive and on occasions may also exhibit distinctly yellow or orange legs. This feature is, however, more likely to cause confusion with its Nearctic counterpart, the Greater Yellowlegs *T. melanoleuca*, since the overall shape and plumage features of Nordmann's should preclude confusion.

1 Nordmann's Greenshank *Tringa guttifer*, two (in foreground) very strongly marked adults in summer plumage with blackish centres to scapulars and tertials, Mai Po, Hong Kong, April 1990 (Ray Tipper) 2 Nordmann's Greenshank *Tringa guttifer*, strongly marked adult in summer plumage, Mai Po, Hong Kong, April 1990 (Ray Tipper)

Bill

Much has been written about the distinctive bi-coloured appearance of the bill of Nordmann's Greenshank but the shape of the bill is undoubtedly of more significance than its colour. In comparison with Greenshank, Nordmann's Greenshank has a slightly longer, heavier, deeper-based and more blunt-tipped bill and these are useful characters for separating the species. The cross-sectional shape of the bill is an even more useful feature. When seen head-on, the bill of Greenshank appears laterally compressed, ie, its cross-sectional depth is greater than its width which gives a rather well-defined narrow culmen ridge. Nordmann's Greenshank has a more broadly based bill with a more circular cross-section lacking a well-defined culmen ridge. This useful feature, once appreciated, is readily visible and the broad base to the bill of Nordmann's Greenshank is apparent even on sleeping birds. Bill colour is extremely variable in both species but adult Greenshank probably exhibits a strongly bi-coloured bill more consistently than does adult Nordmann's! Adult Nordmann's Greenshank generally shows a greyish or olive-grey bill which shades darker towards the tip. The extreme base of the lower mandible of Nordmann's is yellowish in a significant proportion of birds, particularly in winter. Nevertheless, the bill of adult Nordmann's frequently appears entirely dark. Juveniles do, however, show a strongly bi-coloured bill in autumn with the basal half pale greyish-yellow and the distal half blackish with the division clearly defined.

Greenshanks in the eastern part of their range more frequently exhibit a bi-coloured bill than do their western counterparts and often show a bill pattern similar to that of juvenile Nordmann's. In spring, any greenshank showing a strongly bi-coloured bill is unlikely to be a Nordmann's.

Winter plumage

Head In adult winter plumage, the head of Nordmann's Greenshank is extremely pale, with ash-grey feathering confined to the crown, upper ear-coverts, lore and nape. The forehead, supercilium, chin, lower ear-coverts and throat are white. The supercilium is of variable shape and strength behind the eye but broadens noticeably in front, creating a distinctive white forehead which is usually more extensive than in Greenshank. This superciliary bulge in front of the eye appears to be a consistent feature of Nordmann's Greenshank in all plumages. Occasionally, the supercilium only extends as far as the rear edge of the eye but is often present behind the eye where it tapers towards the

rear of the ear-coverts. In some birds in winter plumage in April-May, it extends over the ear-coverts to meet the white sides of the neck, thus surrounding the pale grey ear-covert patch.

Upperparts In winter plumage, Nordmann's Greenshank has an almost ethereal appearance (plate 4). The scapulars, wing-coverts and tertials are pale ash-grey, much paler and more uniform than Greenshank normally shows in this plumage. The scapulars and coverts are narrowly fringed white and lack the dark subterminal crescents of Greenshank. The mantle-feathering is similar but does show very narrow dark subterminal crescents, producing a rather neat but faintly scaled pattern. The tertials are pale grey, fringed white, and lack the numerous fine dark notches along the outer fringe which Greenshank shows in all plumages. The tail is plain pale grey; sometimes the outer rectrices are lightly barred but usually they appear entirely white.

Underparts In adult winter plumage, the entire underparts of Nordmann's Greenshank are white and unmarked. By contrast, Greenshank in similar plumage typically shows fine dark streaking across the breast and on the sides of the neck and flank. However, caution must be exercised in late July and August when moulting Greenshanks become progressively whiter on the breast until the underparts are almost entirely white, with fine dark streaking restricted to the sides of the upperbreast. In some instances, this streaking may be entirely absent and Greenshank can then appear similar to Nordmann's Greenshank in winter plumage. By late October, however, the underparts of Greenshank have normally worn to reveal the typical grey streaking on the breast associated with winter plumage.

Summer plumage

Head As moult into summer plumage progresses, the supercilium becomes less obvious although it is invariably present as a bulge in front of the eye on birds observed on spring migration in Hong Kong. Since this feature is quite difficult to discern on photographs of birds on the breeding grounds, it is considered that the head becomes darker due to wear and that this feature is almost entirely lost. The feathering around the base of the bill and the chin remain white and unmarked in summer plumage but the head and neck are streaked blackish while the ear-coverts often exhibit a brownish tinge. This streaking on the rear crown and ear-coverts is fine but on the nape it becomes quite heavy, particularly so towards the base of the neck.

3 Nordmann's Greenshanks *Tringa guttifer*, right bird having commenced moult into summer plumage, left bird in winter plumage having not started moult, Mai Po, Hong Kong, April 1988 (Ray Tipper) 4 Nordmann's Greenshank *Tringa guttifer*, winter plumage, Mai Po, Hong Kong, April 1988 (Ray Tipper)

Upperparts The pattern of the newly moulted summer plumage scapulars, wing-coverts and tertials is unique to Nordmann's Greenshank and readily separates it from Greenshank (plates 1-2, figure 1). The scapulars are grey-centred but deeply indented with triangular white notches, producing a striking spangled effect along the edge of the feather, unique to Nordmann's Greenshank. The feather-centres themselves may vary in colour between pale grey in some (first-summer?) birds to dark grey or even black in strongly marked individuals but the positioning of these pale- and dark-centred scapulars appears to be random (plate 3). By contrast, the scapulars of Greenshank in summer plumage are much plainer, having a large blackish centre bordered by a narrow white fringe which is finely notched. In Greenshank, this fringe largely disappears through wear by July, causing these feathers to appear entirely dark. Both species often retain many of their winter scapulars during spring migration; photographs of Nordmann's on their breeding grounds also show some winter scapulars are retained. The tertials of Nordmann's Greenshank are dark grey or blackish with deep triangular white notches along the outer edge. This produces a spangled appearance and adds to the similar effect created by the scapulars. One or two new tertials showing this pattern can often be found on migrating adult Nordmann's in April-May, but frequently the old plain-edged tertials of winter plumage are retained by migrating birds. By contrast, the tertials of Greenshank have a brownish-grey centre and a white fringe which is finely notched with many narrow black lines.

Underparts As Nordmann's Greenshank moults into summer plumage, small black spots begin to appear on the sides of the breast which progressi-

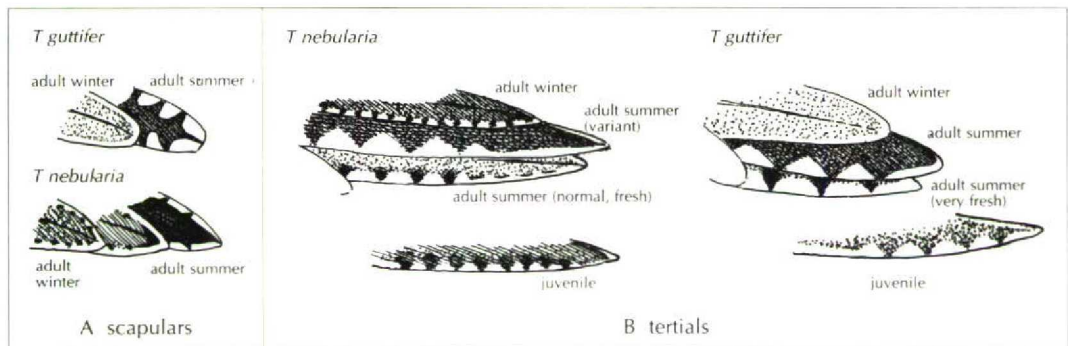
vely increase in extent until there is a random scattering of spots across the breast and fine streaks and chevrons on the flank and side of the breast. Birds with breast-spots approaching the size and intensity of the birds illustrated in Hayman et al (1986) or Knystautas (1987) are exceedingly rare on spring migration although it is typically the earlier migrants which display this pattern. Adult Greenshanks in summer plumage are always streaked on the breast and this increases in intensity as the season progresses. In some birds, spots rather than streaks appear along the lowerbreast and this feature can be particularly obvious in July when the birds are heavily worn and starting body moult. They then appear blotchy and can bear a superficial resemblance to adult Nordmann's Greenshank in full summer plumage.

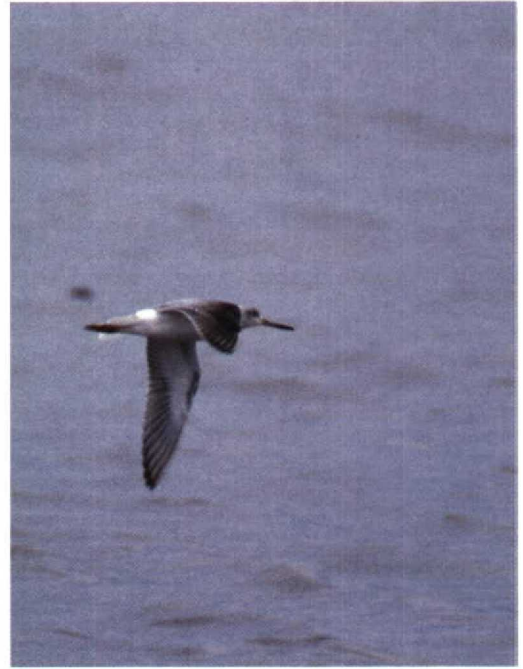
Juvenile plumage

Head Juvenile birds observed during autumn migration in September-October exhibit a head pattern quite different from that of adults. The crown is plain, unstreaked medium grey-brown and contrasts with the off-white supercilium, giving the crown a slightly capped appearance. The supercilium is broad and well-defined, in front of the eye similar in shape to that of an adult, but broader and more prominent behind it, with a rather square-ended, slightly upswept appearance. The lore and ear-coverts are streaked, producing a greyish-brown area in front of and behind the eye. The chin, throat and foreneck are white while the nape and sides of the neck are diffusely streaked paler grey-brown towards the crown and slightly darker at the base (plate 5).

Upperparts The juvenile median and greater coverts of Nordmann's Greenshank are pale-fringed, parti-

FIGURE 1 Scapular (A) and tertial patterns (B) of Nordmann's Greenshank *Tringa guttifer* and Greenshank *T. nebularia*

5 Nordmann's Greenshank *Tringa guttifer*, juvenile, Japan, September (Takashi Kawata) 6 Nordmann's Greenshank *Tringa guttifer*, in flight, showing white underwing-coverts and foot projection beyond tip of tail, Mai Po, Hong Kong, October 1988 (Peter R Kennerley)

cularly noticeable towards the tip where the fringe becomes wider. However, the lesser coverts are darker and produce a dark carpal patch. As a result, the greater and median coverts appear paler than the mantle and scapulars which are similar in colour but display a narrower notched fringe. The tertials resemble those of an adult in summer plumage but are brown instead of dark grey and the notches are smaller but more numerous. As in adult birds, usually two or three primaries are visible beyond the longest tertial.

Underparts The underparts of juvenile Nordmann's Greenshank are typically white with a brown wash across the breast and an indistinct brownish smudge on the foreflank. This wash is lost during the moult into winter plumage except on the sides of the neck and upperflank, while the remainder of the underparts become entirely white as in adult winter plumage.

Flight identification

In flight, Greenshank and Nordmann's Greenshank are extremely similar. Both species show dark unmarked wings and mantle, white uppertail-coverts, rump and lowerback which produce the

distinctive white wedge up the back. On closer examination, differences do become apparent, particularly in structure and the leg projection beyond the tail-tip. The visible projection of the legs beyond the tip of the tail is generally diagnostic unless, of course, the bird is flying with its legs retracted. In flight, the toes of Nordmann's Greenshank project slightly beyond the tip of the tail. This, combined with the marginally broader-based wings, gives Nordmann's Greenshank a stocky appearance in flight, quite different from the elegance of Greenshank which shows the feet noticeably projecting beyond the tail (plate 6).

When the underwing is well seen, the white underwing-coverts of Nordmann's Greenshank contrast with the darker underside to the primaries and secondaries. These white and unmarked underwing-coverts are diagnostic of Nordmann's Greenshank but care should be taken as this can be very difficult to assess accurately due to the shading effect of the wing.

Since the tail of Nordmann's Greenshank is not as heavily barred as that of Greenshank, it can appear entirely white in flight which enhances the white wedge up the back. On juvenile birds, the secondaries and inner primaries are pale-tipped while the

outer primaries are entirely dark and lack any contrasting fringes.

Call

The call of Nordmann's Greenshank is completely different from that of Greenshank. Instead of the characteristic ringing *tu-tu-tu* call of Greenshank, Nordmann's occasionally utters a single note variously described as reminiscent of a Gull-billed Tern *Gelochelidon nilotica* or a godwit *Limosa* and transcribed as *kwork* or *gwaak*. It is not as vocal as Greenshank but its call is distinctive and loud enough to be picked out in a calling flock of waders. A group of birds roosting at Mai Po, Hong Kong, was once heard to utter a chorus of frantic yapping calls reminiscent of those given by Black-tailed Godwit *L. limosa*. In the lower Yangtze region, China, Nordmann's Greenshank is a preferred decoy species used by bird trappers who know it as the 'gwaak bird', a rather apt name based upon its distinctive call (David Melville pers comm).

Potential confusion species

Given good views, Nordmann's Greenshank can only be mistaken for Greenshank. However, there are a few other species which could be considered to be potential confusion species under less than ideal conditions.

In winter plumage, a roosting Great Knot *Calidris tenuirostris* exhibits a darker shade of grey on the mantle than Nordmann's Greenshank. They also retain quite extensive spotting on the sides of the breast and could be a source of confusion during spring migration before moulting into summer plumage. However, shape and structure should preclude confusion.

In flight, Marsh Sandpiper *T. stagnatilis* shows a pattern on the mantle and upperwing similar to both Greenshank and Nordmann's Greenshank. Its structure is, however, more delicate and the legs project well beyond the tip of the tail. When at rest or feeding, its fine bill, long legs and delicate structure will be immediately obvious.

Although it may seem an unlikely candidate, Terek Sandpiper has a feeding behaviour very similar to that of Nordmann's. Given good views, separation should not be a problem but a distant individual, with no other species present for comparison, could be mistaken for Nordmann's.

Behaviour

When feeding, Nordmann's Greenshank favours intertidal mud-flats where they prefer the tideline and feed in a manner reminiscent of a Terek Sandpiper. Their preferred food items are crabs and they search erratically for these, frequently making a

final dash to capture them. Small crabs are usually swallowed whole but larger ones are shaken until the legs fall off. We have seen one individual make hesitant stabs at a dead crab with carapace length estimated at 60 mm but it quickly lost interest in this unusually large item. These observations are consistent with those made in Thailand during the winter months by Bijlsma & de Roder (1986). In Hong Kong, we have not recorded Nordmann's Greenshank chasing and catching fish as Greenshank often does.

When roosting, Nordmann's Greenshanks are remarkable for their inactivity. Upon arrival at the roost, they almost immediately assume a sleeping posture and can remain in this position for several hours. A favoured roosting site is one where the birds are able to stand in the water with the tarsus immersed and the bill hidden under the scapulars, leaving the observer with no view of either the bill shape or leg length. On the occasions that the birds are active in the roost, typically shortly before departure, they prefer to keep to deeper water whenever possible.

Status and distribution

Nordmann's Greenshank is an extremely rare species whose status is listed by King (1981) as indeterminate. Howes & Lambert (1987) estimated the total population to be perhaps less than 1000 individuals. As a breeding bird, it is endemic to the USSR and the only known breeding records are from Sakhalin. Here it is decreasing due to increased urbanization of the limited breeding habitat and an associated increase in the population of nest-predating Carrion Crows *Corvus corone* (Nechaev 1990). It is possible that undiscovered breeding areas exist along the south-western coast of the Sea of Okhotsk and on the Kamchatka peninsula (Nechaev 1990). An old breeding record also exists for Tibet (Baker 1929) but this is well outside the known breeding range and its authenticity has been questioned by Dement'ev & Gladkov (1951).

In recent years, Nordmann's Greenshank has been discovered wintering in small numbers throughout south-eastern Asia. In addition to the well-known wintering site on Ko Libong off the west coast of peninsular Thailand where up to 11 birds have been seen (Howes & Lambert 1987), other recent sightings of wintering birds include three in Bangladesh in February 1989 (Bakewell & Howes 1989), which follows a report of an estimated 300 there during the previous winter (Rashid 1989), up to 19 at Tanjung Karang, Selangor, Malaysia, between November 1988 and February 1989 (Bakewell

1989) and 21 in south-eastern Sumatra (Howes & Parish 1989). These perhaps indicate that the wintering areas may lie along the relatively unexplored west coasts of Malaysia, Thailand, Burma and Bangladesh. Historical records exist for most countries in south-eastern Asia and these have been summarized by Howes & Lambert (1987).

As a migrant, Nordmann's Greenshank has recently been recorded from the People's Republic of China, Hong Kong, Taiwan, South Korea and Japan. The most comprehensive data available comes from Hong Kong where it is a regular passage migrant between late March and early June. Numbers here appear to be increasing but this is undoubtedly due to the provision of a safe, undisturbed roosting area, improved viewing conditions and increased awareness of identification criteria. In Hong Kong, the largest recorded flock concerns a group of 27 on 16 April 1988 and it was estimated that a minimum of 55-60 individuals was recorded at Mai Po in the spring of 1988 (Chalmers & Kennerley 1989). It has also been recorded in substantial numbers in South Korea during spring in recent years where Long et al (1988) estimated between 98 and 135 individuals at west coast locations between 1 and 22 May 1988. Records from China, Taiwan and Japan are few but it occurs more regularly in Japan in the autumn than in the spring, perhaps indicating a more easterly route during autumn migration.

Acknowledgements

We wish to thank Ray Tipper and Takashi Kawata for allowing us to use their excellent photographs to illustrate this paper. We also extend our thanks to Mike Chalmers, Verity Picken and Colin Poole for commenting on an earlier draft of this paper.

Samenvatting

HERKENNING EN STATUS VAN NORDMANN'S GROENPOOTRUITER Nordmann's Groenpootruiter *Tringa guttifer* is de zeldzaamste en meest onbekende *Tringa*-soort. Het is een karakteristieke soort die, tijdens de trek en in de overwinteringsgebieden, alleen verward kan worden met Groenpootruiter *T. nebularia*. Gebaseerd op waarnemingen tijdens de voor- en najaarstrek in Hongkong worden herkenning en status van Nordmann's Groenpootruiter besproken. Belangrijke verschillen met Groenpootruiter zijn: 1 zwaardere bouw en kortere poten; 2 iets langere, zwaardere, stompere en, in 'dwarsdoorsnede', rondere snavel (bij Groenpootruiter is snavelhoogte groter dan breedte); 3 opvallende wenkbrauwvlek voor het oog in alle kleden; 4 een ander, voor Nordmann's karakteristiek, patroon op schouderveren en ter-

tials (cf figuur 1); 5 in vlucht minder voorbij de staart uitstekende poten, samen met de iets bredere vleugelbasis een meer gedrongen indruk gevend; 6 geheel witte ondervleugeldekveren, contrasterend met donkere armen handpennen; 7 een geheel andere roep, *kwork* of *gwaak*, lijkend op een grutto *Limosa* of Lachstern *Gelochelidon nilotica*.

De enige bekende broedplaatsen van Nordmann's Groenpootruiter liggen op Sakhalin, USSR, maar wellicht broedt de soort ook op het aangrenzende vaste land van de USSR. De populatieomvang wordt geschat op wellicht minder dan 1000 individuen. De overwinteringsgebieden liggen in Zuidoostazië. Tijdens de trekperiodes is Nordmann's Groenpootruiter waargenomen in China, Hongkong, Taiwan, Zuidkorea en Japan.

References

- Baker, E C S 1929. Fauna of British India 6. Second edition. London.
- Bakewell, D N 1989. Nordmann's Greenshanks (*Tringa guttifer*) in winter. Enggang, Selangor Bird Group Bull July 1989: 10-11.
- Bakewell, D N & Howes, J R 1989. Preliminary report on the assessment of coastal areas in Noakhali District, Bangladesh, for wildlife conservation and sustainable utilization. Asian Wetland Bureau, Kuala Lumpur.
- Bijlsma, R G & de Roder, F E 1986. Notes on Nordmann's Greenshank *Tringa guttifer* in Thailand. Forktail 2: 92-94.
- Chalmers, M L & Kennerley, P R 1989. Records Committee report 1988. Hong Kong Bird Rep 1988: 18-35.
- Dement'ev, G P & Gladkov, N A 1951. The birds of the Soviet Union 3. Jerusalem.
- Hayman, P, Marchant, J & Prater, T 1986. Shorebirds: an identification guide to the waders of the world. London.
- Howes, J R & Lambert, F 1987. Some notes on the status, field identification and foraging characteristics of Nordmann's Greenshank. Wader Study Group Bull 49: 14-17.
- Howes, J R & Parish, D 1989. New information on Asian shorebirds. Asian Wetland Bureau, Kuala Lumpur.
- Kennerley, P R & Bakewell, D N 1987. Nordmann's Greenshank in Hong Kong: a review of the identification and status. Hong Kong Bird Rep 1986: 83-100.
- King, W B 1981. Endangered birds of the world. The ICBP bird red data book. Washington.
- Knystautas, A 1987. The natural history of the USSR. London.
- Long, A J, Poole, C M, Eldridge, M I, Won, P O & Lee, K S 1988. A survey of coastal wetlands and shorebirds in South Korea, spring 1988. Asian Wetland Bureau, Kuala Lumpur.
- Nechaev, V A 1990. The status of Nordmann's Greenshank *Tringa guttifer* in the USSR. Asian Wetland News 2(2): 11, 14.
- Rashid, S M A 1989. Some observations on the shorebirds of some islands in the lower Gangetic delta, Greater Noakhali District, Bangladesh. Stilt 14: 57-59.

Peter R Kennerley, 2C Crane Court, 45 Sassoon Road, Pok Fu Lam, Hong Kong
David N Bakewell, c/o Asian Wetland Bureau, Institute of Advanced Studies,
University of Malaya, 59100 Kuala Lumpur, Malaysia

Mededelingen

Wilson's Petrels off south-western Europe and northern Africa in June 1984 and July 1985

In May-June 1984 and July-August 1985, when on passage from Den Helder, Netherlands, to Port Said, Egypt, and vice versa, during the Indonesian-Dutch Snellius-II Expedition aboard the Dutch research vessel *Tyro*, we made observations daily from dawn to dusk while the ship followed the usual ocean routes. We counted a number of Wilson's Petrels *Oceanites oceanicus* off the coasts of Algeria, France, Morocco, Portugal and Spain. During bad weather, off western France, northern Spain and northern Portugal, on 30 and 31 May 1984, we did not see any Wilson's among 424 Storm Petrels *Hydrobates pelagicus*. During 1-3 June, however, between 38:15 N 09:29 W (within 40 km off western Portugal) and 36:51 N 02:38 E (off Cherchell, Algeria), two to seven birds were continuously following the ship. In the Strait of Gibraltar, Wilson's were seen within 10 km off the Spanish and Moroccan coasts.

On 26 July 1985, 24 birds (including a flock of 17) were counted between 36:44 N 00:39 E and 36:37 N 00:26 W off Algeria. No Wilson's Petrels were seen off Gibraltar on 27 July although 38 were counted in the morning of 28 July 30 km south-west of Cabo Trafalgar, Spain. In the evening of 28 July, a group of 32 was seen at 36:45 N 09:31 W south of Cabo de São Vicente, Portugal. No Wilson's were seen on 29 July off the western coasts of Portugal. On 30 July, off Cabo Finisterre, northern Spain, between 42:49 N 10:15 W and 45:19 N 08:06 W, the ship passed numerous flocks totalling at least 656 Wilson's Petrels. Flocks of 30 and more were photographed at 50 km off the Spanish coast. Among these, 29 Storm Petrels were easily distinguished from the Wilson's by the conspicuous white band on the underwing, smaller amount of white on the side of the vent, slightly smaller overall size, shorter not-protruding feet, narrower wings, slightly browner colour and the more erratic zig-zag flight with faster wing-beats. On 31 July, 19 single Wilson's and 10 Storm Petrels were seen from 46:48 N 06:44 W up to the shallower seas of the Continental Shelf south of Ouessant, Finistère, France (where water depth rapidly decreased from 4300 to 130 m). The two northernmost records of Wilson's, on 31 July at 48:06 N 05:44 W and 48:09 N 05:38 W within 50 km south-west of Ouessant, were formally accepted as the first and second

records of this species for France this century (Dubois & Comité d'Homologation National 1987). Our observations of no less than 18 Wilson's Petrels off the Egyptian Red Sea coast and in Suez Bay, Egypt, during 9-16 July 1985, including a flock of seven in the morning of 11 July 1985 (Ben Haase et al in Goodman & Meininger 1989, van den Berg et al 1991), suggest that July 1985 was an exceptional month for the northward movement of Wilson's Petrels. Normally, the species rarely reaches the northern shores of the Red Sea, and there were no previous records for Suez Bay and just one for Eilat, Israel (Shirihai 1987). Presumably, however, these birds originated from another population than the European birds, and it is more likely that the lack of French (and Western Palearctic) records is explained by the small number of observers participating in pelagic trips. This is also indicated by the increase of records since 1983 resulting from pelagic trips in August-September off Ireland and Cornwall, Great Britain (eg, Br Birds 81: 539-540, 1988; Harrison 1988).

7 Wilson's Petrel *Oceanites oceanicus*, Spain, 30 July 1985 (Arnoud B van den Berg)

TABLE 1 Records of Wilson's Petrel *Oceanites oceanicus* off south-western Europe and northern Africa

date	number	noon position	offshore
01 Jun 1984	8	38:28 N, 09:21 W	western Portugal
02 Jun 1984	24	36:01 N, 05:02 W	northern Morocco
03 Jun 1984	8	36:43 N, 01:32 E	Algeria
26 Jul 1985	24	36:52 N, 01:56 E	Algeria
27 Jul 1985	–	36:15 N, 03:55 W	southern Spain
28 Jul 1985	90	35:58 N, 07:19 W	southern Portugal
29 Jul 1985	–	39:13 N, 10:26 W	western Portugal
30 Jul 1985	656+	43:34 N, 09:36 W	northern Spain
31 Jul 1985	19	47:42 N, 06:00 W	western France

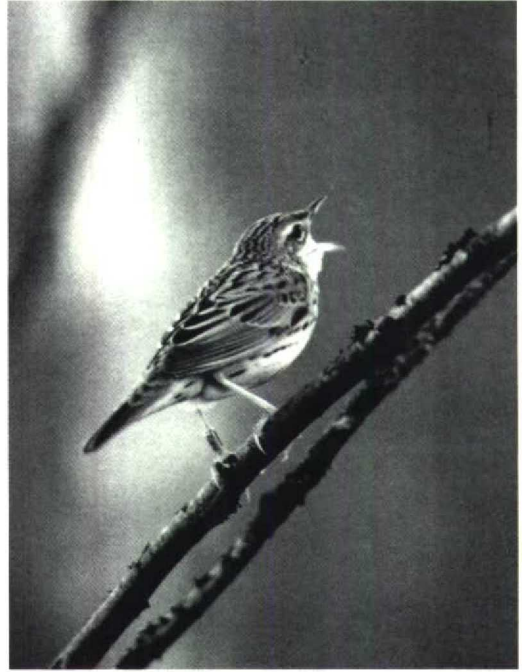
In May-June 1984, Wilson's were scarcer and occurred at lower latitudes than in July 1985 which fits the known migration pattern of the species (cf Cramp & Simmons 1977). On the other hand, during 30 May-1 June 1984, the number of Storm Petrels between northern Portugal and Ouessant was much higher (430) than during 29-31 July 1985 (39).

Wilson's Petrel is quite rare in most Western Palearctic countries. It is a vagrant in Denmark (1), France (2 in last century), FRG (2), Great Britain and Ireland (14, excluding records 'at sea'), Iceland (1), Israel (1), Italy (2), Morocco (11), Spain (3) and Spitsbergen (1), and, until 1990, there are apparently no records for the remaining European countries (Bauer & Glutz von Blotzheim 1966, Vader & Barrett 1984, Br Birds 79: 285, 1986; 80: 321-322, 1987; 82: 14, 509, 1989; 83: 222, 442, 1990, Hilmarsson & Hansen 1989).

References

- Bauer, K M & Glutz von Blotzheim, U N 1966. Handbuch der Vögel Mitteleuropas 1. Frankfurt am Main.
- van den Berg, A B et al 1991. Barau's Petrel *Pterodroma baraui*, Jouanin's Petrel *Bulweria fallax* and other seabirds in the northern Indian Ocean in June-July 1984 and 1985. *Ardea* 79 (in press).
- Cramp, S & Simmons, K E L 1977. The birds of the Western Palearctic 1. Oxford.
- Dubois, P J & Comité d'Homologation National 1987. Les observations d'espèces soumises à homologation en France en 1986. *Alauda* 55: 325-355.
- Goodman, S M & Meininger, P L 1989. The birds of Egypt. Oxford.
- Harrison, P 1988. Seabirding aboard the *Chalice* in 1988. *Birding World* 1: 345-348.
- Hilmarsson, J O & Hansen, E S 1989. Háfsvala í Bjarnarey. *Bliki* 8: 9-14.
- Shirihai, H 1987. Shearwaters and other tubenoses at Eilat. *Dutch Birding* 9: 152-157.
- Vader, W & Barrett, R T 1984. Wilson's Storm Petrel at 77°N late November 1980. *Ardea* 72: 235.

Arnoud B van den Berg, Cecilia A W Bosman, Ben J M Haase, Anja M van der Niet & Chris Smeenk,
c/o Duinlustparkweg 98, 2082 EG Santpoort-Zuid, Netherlands

8-9 Lanceolated Warbler *Locustella lanceolata*, Alvik, Luleå, Norrbotten, Sweden, July 1990. Note vibrating lower mandible (Mikael Nord)

Differences in singing behaviour between Lanceolated and Grasshopper Warblers

From 21 June to 21 July 1990, a singing Lanceolated Warbler *Locustella lanceolata* was present at Alvik near Luleå, Norrbotten, Sweden. This was the first long-staying (and only the third) Lanceolated Warbler for Sweden and the confident bird could be studied for hours. It exposed itself very openly rather high up in trees and bushes. Identification was straightforward on the basis of song and plumage (cf Mild 1987, Alström 1989).

After studying the continuously singing Lanceolated Warbler for some time, one of my companions, Björn Svensson, pointed out that the lower mandible was the only part of the bird that vibrated and that, otherwise, the bird sat completely still.

Interestingly, shortly before our trip, BS had studied three singing Grasshopper Warblers *L. naevia*: they all vibrated the whole body, particularly the tail and throat. This was also noted in four Grasshopper Warblers which we subsequently checked. Furthermore, we observed that the tail of the Lanceolated Warbler was distinctly shorter than in Grasshopper Warbler; also, it was held level with the back (and not lowered as in Grasshopper Warbler). Clearly, more study is needed to establish the diagnostic value of the observations described above.

References

- Alström, P 1989. Bestämning av Träskångare *Locustella lanceolata*. *Vår Fågelvärld* 48: 335-346.
Mild, K 1987. Soviet bird songs. Stockholm.

Martin Tjernberg, PL 559 A, 190 63 Örsundsbro, Sweden

A Swedish version of this note was published in *Fåglar i Uppland* 17: 170-171, 1990.

Asian-Pacific birds

Notes on Vietnamese pheasants, with description of female plumage of *Lophura hatinhensis*

Among the *Lophura* species that occur in Viet Nam, there are three distinct, endemic taxa, viz, Imperial Pheasant *L. imperialis* (Delacour & Jabouille 1924), Edwards's Pheasant *L. edwardsi* (Oustalet 1896) and Vietnamese (or Vo Quy's) Pheasant *L. hatinhensis* Vo Quy 1975. With Swinhoe's Pheasant *L. swinhoii* (Gould 1863) from Taiwan, these blue pheasants are sometimes united in the genus *Hierophasis* Elliot 1872 (Delacour & Jabouille 1931, Raethel 1988).

Least rare of the trio is *edwardsi*, known from at least three dozen of specimens, which originated from several localities in central Annam, in the present-day provinces of Binh Tri Thien and Quang Nam/Da Nang (Delacour & Jabouille 1931). Rarest is *imperialis*, which is known only from a pair collected at Dong Hoi in Binh Tri Thien province (17:30 N, 106:30 E) in 1923 and a recently collected, immature specimen from Cam Xuyen district in Nghe Tinh province (c 18:05 N, 105:55 E, Robson et al 1990). This species is sometimes stated to occur in central Laos (King et al 1975, Delacour 1977) but this is based on an unsubstantiated report by David-Beaulieu (1949).

The males of the three Indochinese taxa have a dark blue body plumage, with *imperialis* being the largest and entirely dark blue, including a somewhat elongated, dark crest; its relatively long tail has an elongated, pointed pair of central rectrices. *Edwardsi* has a short white crest (cf colour photograph in Raethel 1988) and *hatinhensis* a white crest and two white central pairs of rectrices (see plates 10, 12 and 13).

The males of *edwardsi* and *hatinhensis* are very similar in plumage; both differ from *imperialis* in being smaller, having a shorter blunt tail and having pronounced metallic green wing-coverts (contra Delacour 1977: plate 14). The plumage of the only known female specimen of *imperialis* is described as: back, wing-coverts and upper- and lower-tail-coverts bright chestnut (less glossy and paler than in *edwardsi*), head, neck and underparts pale brown; cheeks and throat greyish-buff. Primaries black, suffused with pale grey; secondaries chestnut, spotted and fringed black; two central rectrices chestnut-brown, finely marked with black spots and streaks; remainder of rectrices black (Delacour & Jabouille 1924, 1925).

Female *edwardsi* has warm chestnut-brown upperparts (most rufous on mantle), greyish head and neck, greyish-brown underparts, tail brownish-black as in male, except for two or three central pairs of rectrices which are marbled brown on the outer web. Young *imperialis* acquire the adult plumage in their second year, whereas this takes only four months in *edwardsi*, as noted in captivity (Delacour 1977).

Wing-length *edwardsi*: 205-246 mm (14 males), 210-220 mm (three females); wing-length *imperialis*: 252 mm (male) and 214 mm (female), the recently collected immature male had a wing-length of 252 mm; the holotype male of *hatinhensis* has a wing-length of 245 mm (Vo Quy 1975). Very little information is available on the ecology and behaviour of these three taxa in the wild. Because of the loss of habitat in their restricted ranges, through prolonged warfare and subsequent commercial deforestation, they have been the subject of field surveys in 1988-90. None of the three has been observed in the wild during these surveys and all recent information on *imperialis* and *hatinhensis* is based on trapped or captive specimens (Eames et al 1988, Robson et al 1989, 1990). Rattan collectors reported to have snared no fewer than 10 male and two female *hatinhensis* in an area near Ho Ke Go (Ke Go Lake, Cam Xuyen district, Nghe Tinh province) during a short period of time in early 1990 (Robson et al 1990).

Hatinhensis was described (in Vietnamese in a publication difficult to obtain) from a single male specimen, preserved in the collections of the Institute for Ecology and Biological Resources, National Center for Scientific Research in Viet Nam, Ha Noi (Vo Quy 1975; see plate 13). It was collected on 26 January 1964 by the late Do Ngoc Quang near Ky Son (Ky Anh district, Nghe Tinh province; c 17:59 N, 106:10 E). A second male was taken in 1974 by TVL at the same locality, but has been only partially preserved. The remains from several more birds have been collected from wildlife trappers near the type locality. The species was named after Ha Tinh, capital of Ky Anh district. Descriptions of 'all dark pheasants' in the area of Cao Veu (Anh Son district, Nghe Tinh province; c 18:50 N, 105:00 E), related by knowledgeable hunters to NC and FR in July 1990, warrant further investigation. If proven reliable and the species identified, they would represent a considerable range extension. In 1990, the staff of the Ha Noi Zoological Garden

10 Vietnamese Pheasant *Lophura hatinhensis*, pair, trapped in Minh Hoa district, Quang Binh province, Viet Nam, c April 1990, in Ha Noi Zoological Garden, August 1990 (*Frank Rozendaal*) **11** Vietnamese Pheasant *Lophura hatinhensis*, female, trapped in Minh Hoa district, Quang Binh province, Viet Nam, c April 1990, in Ha Noi Zoological Garden, August 1990 (*Frank Rozendaal*)

12 Vietnamese Pheasant *Lophura hatinhensis*, male, trapped in Minh Hoa district, Quang Binh province, Viet Nam, c April 1990, in Ha Noi Zoological Garden, August 1990 (Frank Rozendaal) **13** Holotype of Vietnamese Pheasant *Lophura hatinhensis*, male from Ky Son (Ky Anh district, Nghe Tinh province), Viet Nam (Frank Rozendaal)

purchased two pairs of *Lophura* pheasants which originated from an unidentified locality in Minh Hoa district (c 17:47 N, 106:01 E) in Quang Binh province, c April 1990. They had been identified as *edwardsi*. One female died since; an autopsy was performed but unfortunately the bird was not preserved as a study specimen.

When visiting the Ha Noi Zoological Garden on 15 July 1990, FR noted that the tail of the paired male was imperfect and moulting (the presence of a second male was unknown to him at that time). When returning on 8 August 1990, FR, NC and TVL noted that the paired male had developed two white rectrices, which unequivocally proved its identity as *hatinhensis*, rather than *edwardsi*. We were granted permission to photograph the pair, as well as the remaining single male, whose imperfect tail lacked any white rectrices, but which we surmised to be *hatinhensis* as well, as it originated from the same area (see plate 12). On 18 September 1990, NC noted that this bird had developed white rectrices too.

The two males conform in detail to the description of *hatinhensis* (Vo Quy 1975). The following description of the surviving female *hatinhensis* was compiled from notes and slides taken by FR (see also plates 10 and 11): body plumage and wing-coverts chestnut, head and neck tinged grey; remiges dark brown, vermiculated with chestnut on the inner vane, outer web pale brown; tail incomplete, three outer pairs of rectrices blue-black, the outer most rectrix with brown basal half of outer web; presumably at least two central pairs of rectrices with more brown. Bill dark horn, orbital skin and feet scarlet, iris dark brown. Thus, it appears not to differ substantially from female *edwardsi*, except perhaps for the warmer tone to the underparts.

There is no doubt that *imperialis*, *edwardsi* and *hatinhensis* represent at least two good species: there are considerable differences in morphology

between *imperialis* on the one hand and *edwardsi* and *hatinhensis* on the other hand. Moreover, *imperialis* has been found to occur sympatrically with *hatinhensis* (Robson et al 1990). The question of whether *edwardsi* and *hatinhensis* are conspecific or not can only be resolved by prolonged field studies and the study of their molecular systematics.

We are grateful to the authorities of the Ha Noi Zoological Garden for their kind permission to study and photograph their newly acquired treasures.

References

- David-Beaulieu, A 1949-50. Les oiseaux de la province de Savannakhet (Bas-Laos). Oiseau Rev Fr Ornithol 19: 41-84, 153-194; 20: 9-50.
- Delacour, J 1977. The pheasants of the world. Second edition. Hindhead.
- Delacour, J & Jabouille, P 1924. Descriptions of twelve new species and subspecies from French Indo-China. Bull Br Ornithol Cl 45: 28-30.
- Delacour, J & Jabouille, P 1925. Douze oiseaux nouveaux de l'Indochine française et notes sur quelques phasianidés de l'Annam. Oiseau 6: 25-38.
- Delacour, J & Jabouille, P 1931. Les oiseaux de l'Indochine Française I. Paris.
- Eames, J, Robson, C R, Wolstencroft, J A, Nguyen Cu & Truong Van La, 1988. Vietnam forest project pheasant surveys 1988. Cambridge.
- King, B F, Woodcock, M W & Dickinson, E C 1975. A field guide to the birds of south-east Asia. London.
- Raethel, H-S 1988. Hühnervögel der Welt. Melsungen.
- Robson, C R, Eames, J C, Wolstencroft, J A, Nguyen Cu & Truong Van La 1989. Recent records of birds from Viet Nam. Forktail 5: 71-97.
- Robson, C R, Nguyen Cu, Truong Van La, Eames, J C & Newman, M 1990. Forest bird surveys in Viet Nam 1989-1990. Preliminary report. Cambridge.
- Vo Quy, 1975. [Birds of Viet Nam 1.] Ha Noi. [In Vietnamese.]

Frank Rozendaal, c/o Nationaal Natuurhistorisch Museum,
Postbus 9517, 2300 RA Leiden, Netherlands

Nguyen Cu & Truong Van La, Department of Zoology, Institute of Ecology and Biological Resources,
National Center for Scientific Research,

Nghia Do – Tu Liem, Ha Noi, Socialist Republic of Viet Nam
Vo Quy, Resources and Environment Research Center, University of Ha Noi,
19 Le Thanh Ton, Ha Noi, Socialist Republic of Viet Nam

***Pitta sordida cucullata* in northern Viet Nam**

The brown-crowned subspecies of the Hooded Pitta, *Pitta sordida cucullata* (plate 14), is widespread in continental south-eastern Asia and partly migratory. In Indochina, it has been recorded from Cambodia, northern Laos and southern Viet Nam (King et al 1975). All records hitherto published for Viet Nam have been of birds collected in Cochinchina (Delacour & Jabouille 1929, 1931, 1940, Vo Quy 1981, 1983).

When examining the Pittidae in the collections of the National Center for Scientific Research in Viet Nam NCSR, Ha Noi, Viet Nam, in July 1988, I located a skin of a juvenile *P s cucullata* from Lai Chau province, northern Viet Nam. The bird had been collected at Muong Te (22:28 N, 102:37 E) on 20 June 1973 by an unknown collector. Subsequently, I came across another specimen from Lai Chau province in the holdings of the National Museum of Natural History, Smithsonian Institution (United States National Museum USNM), Washington, District of Columbia, USA. This bird (USNM registration number 304309) was collected 27 km west-south-west of Lai Chau on 22 May

1924 by F R Wulsin (field number 1862). These specimens represent the first and second records of the Hooded Pitta from northern Viet Nam. Their collection localities are situated near the north-eastern limit of the known geographic distribution. The only published records for China are from four localities in Yunnan province (La Touche 1923, Yang Lan 1983, Cheng 1987). The single record from northern Laos involves two specimens collected at Bun Tai (Bountai, Ban Boun Tai; 21:23 N, 101:58 E) in Phongsali province (Bangs & Van Tyne 1931). It should be noted that the Hooded Pitta is absent from much of central and eastern Thailand (Lekagul & Cronin 1974).

I am grateful to Dang Huy Huynh, NCSR, and Storrs L Olson, USNM, for allowing me to examine specimens under their care. A visit to institutional collections in the USA was funded by the Frank M Chapman Memorial Fund and the Smithsonian Institution. Professor Vo Quy and Le Dien Duc, Department of Biology, University of Ha Noi, Ha Noi, organized my research in Viet Nam and Nguyen Cu and Truong Van La, Institute for Ecology and Biological Resources, NCSR, were extremely helpful in the field and assisted with the exa-

14 Hooded Pitta *Pitta sordida cucullata*, Ban Tieu, Khao Phra Bang Kham, Krabi province, Thailand, 5 May 1989 (Frank Rozendaal)

mination of museum specimens. Field work in Viet Nam was supported by the Dutch Society for the Protection of Birds, World Wildlife Fund Netherlands, Oriental Bird Club and Netherlands Foundation for International Nature Protection.

This is contribution 3 in a series of studies of Asian-Pacific Pittidae; contribution 1 and 2 appeared in Dutch Birding 11: 16-18, 1989 and Dutch Birding 12: 241-245, 1990, respectively.

References

Bangs, O & Van Tyne, J 1931. Birds of the Kelley-Roosevelts expedition to French Indo-China. Field Mus Nat Hist Publ Zool Ser 18 (290): 33-119.

Cheng, T-H 1987. A synopsis of the avifauna of China. Beijing.

Delacour, J & Jabouille, P 1929. Les brèves de l'Indochine française (Pittidae). Oiseau 10: 113-122.

Delacour, J & Jabouille, P 1931. Les oiseaux de l'Indochine française 3. Paris.

Delacour, J & Jabouille, P 1940. Liste des oiseaux de l'Indochine Française, complétée et mise à jour. Oiseau Rev Fr Ornithol 10: 89-220.

King, B F, Dickinson, E C & Woodcock, M W 1975. A field guide to the birds of south-east Asia. London.

La Touche, J D 1923. On the birds of south-east Yunnan, S.W. China 3. Ibis 5: 629-645.

Lekagul, B & Cronin Jr, E W 1974. Bird guide of Thailand. Bangkok.

Vo Quy 1981. [Birds of Viet Nam 2.] Ha Noi. [In Vietnamese.]

Vo Quy 1983. [Catalogue of birds of Viet Nam. In: Medvedev, L N, Fauna and ecology of the animals of Viet Nam: 12-43.] Moscow. [In Russian.]

Yang Lan 1983. [A taxonomical study on Chinese birds of the genus *Pitta* (Pittidae).] Zool Res 4: 219-226. [In Chinese.]

Frank Rozendaal, c/o Nationaal Natuurhistorisch Museum,
Postbus 9517, 2300 RA Leiden, Netherlands

Brieven

Zomerverblijf van in Nederland gesignaleerde flamingo's

Van den Berg (1987) meldde dat de door hem verzamelde waarnemingen van flamingo's *Phoenicopterus* in Nederland afkomstig waren van de Grevelingen en Oosterschelde, Zeeland, in najaar en winter en van de Lauwersmeer, Groningen, in het voorjaar. De vraag waar de in Nederland gesignaleerde flamingo's verblijven gedurende juni-september, lijkt mij inmiddels wel opgelost te zijn: ze broeden op dat moment in het Zwillbrocker Venn, een direct aan de Nederlandse grens gelegen Duits natuurgebied (nabij Groenloo, Gelderland). In 1988 zond de ZDF een aldaar opgenomen filmpje uit. In het ven verblijft jaarlijks een groep van c 20 Chileense Flamingo's *P chilensis* aangevuld met een enkele Flamingo *P ruber roseus*. Ze brengen jaarlijks een aantal jongen groot; in 1987 waren dat er vijf, in 1988 zes, in 1989 vijf en in 1990 drie. Verwonde of niet op tijd vliegvlug ge-

worden jongen worden ondergebracht in het dierenpark van Münster, Noordrijn-Westfalen, BRD. In juni 1990 zag ik zelf twee jonge vogels in het ven. Vanwege de dichte begroeiing van het broedeiland heb ik het derde jong niet kunnen waarnemen.

Summary

SUMMER QUARTERS OF FLAMINGOES SIGHTED IN THE NETHERLANDS. From June to September, flamingoes *Phoenicopterus* sighted in the Netherlands during autumn and winter and spring (van den Berg 1987) appear to stay at the Zwillbrocker Venn, Nordrhein-Westfalen, FRG, where they also breed. Every year a group of c 20 Chilean Flamingoes *P chilensis* is present, usually accompanied by some Greater Flamingoes *P ruber roseus*. In 1987, they raised five chicks, in 1988 six, in 1989 five and in 1990 three.

Verwijzing

van den Berg, A B 1987. Voorkomen, herkenning en status van flamingo's in Nederland. Dutch Birding 9: 2-7.

Joop Treep, De Leek 30, 9411 MK Beilen, Nederland

Russische Stormmeeuw in Nederland

In Groot Koerkamp (1989) en Eigenhuis (1990) wordt een melding van een Russische Stormmeeuw *Larus canus heinei* in Vlaanderen, België, geciteerd (Anonymus 1985). Het betreft 29 vogels met grotere afmetingen dan de Stormmeeuw *L c canus*. Het Belgisch Avifaunistisch Homologatiecomité (BAHC) heeft de afmetingen van deze 29 vogels onderzocht en slechts acht onvolwassen vogels als *L c heinei* aanvaard, met een vleugellengte, snavellengte en snavelhoogte van respectievelijk 381, 38 en 10.8 mm of meer (cf van den Steen et al 1988).

Op voorstel van J van Gompel, en om eventuele overlap met grote *L c canus* te vermijden, heb ik in oktober 1989 aan het BAHC voorgesteld levende vogels slechts als *L c heinei* te beschouwen als de vleugellengte, koplengte (kop en snavel samen), snavellengte en snavelhoogte respectievelijk 390, 98, 39 en 11 mm of meer bedragen. De mantelkleur dient ook opvallend donkerder te zijn dan bij *L c canus* (bij voorkeur te determineren met behulp van de Munsell-kleurenkaart). Schmitz & Degros (1988) hebben aangetoond dat tijdens de strenge winters van 1985/86 en 1986/87 slechts 17 (5%) van 333 adulte Stormmeeuwen tot *L c heinei* behoorden. Zij baseerden zich alleen op de vleugellengte (meer dan 392 mm) bij vogels die twee stortplaatsen bezochten en hun slaapplek hadden op de Maas tussen Luik, België, en Maastricht, Nederland. De juiste verhouding tussen de geslachten zal men slechts te weten komen als men de totale kop- en snavellengte meet volgens de

methoden toegepast door Coulson et al (1983) en Migot (1986).

Summary

RUSSIAN COMMON GULLS IN THE NETHERLANDS. In response to the discussion on Russian Common Gulls *Larus canus heinei* in the Netherlands (Groot Koerkamp 1989, Eigenhuis 1990), the author reports that the Belgian rarities committee only accepts records of *L c heinei* when wing length, total head length (= head and bill together), bill length and bill height are 390, 98, 39 and 11 mm or more, respectively, while mantle colour should be distinctly darker than in *L c canus*. During the severe winters of 1985/86 and 1986/87, only 17 out of 333 (5%) adult Common Gulls at a Belgian roost belonged to *L c heinei* (Schmitz & Degros 1988). Sex ratios can only be estimated by measuring total head and bill lengths.

Verwijzingen

- Anonymus 1985. Opmerkelijke ornithologische meldingen. *Wielewaal* 51: 147-148.
- Coulson, J C et al 1983. The use of head and bill length to sex live gulls Laridae. *Ibis* 125: 549-557.
- Eigenhuis, K J 1990. Russische Stormmeeuw in Nederland. *Dutch Birding* 12: 191-192.
- Groot Koerkamp, G 1989. Waarnemingen van oostelijke Stormmeeuwen in Nederland. *Dutch Birding* 11: 25-27.
- Migot, P 1986. Le goéland argenté *Larus argentatus argenteus* Brehm en Bretagne: caractéristiques biométriques des reproducteurs. *Alauda* 54: 268-278.
- Schmitz, L & Degros, E 1988. Contribution à l'étude des goélands cendrés (*Larus canus*) hivernant en Belgique. *Aves* 25: 116-130.
- van den Steen, J, Herroelen, P & BAHC 1988. Zeldzame vogels in Vlaanderen. *Oriolus* 54: 85-95.

Paul Herroelen, Leuvensesteenweg 347, 3370 Boutersem, België

Mystery photographs

38 Mystery photograph 38 shows the underside of a dark storm petrel with a white rump. In European waters, four species have been recorded: Wilson's *Oceanites oceanicus*, Storm *Hydrobates pelagicus*, Leach's *Oceanodroma leucorhoa*, and Madeiran Petrels *O castro*. Leach's and Madeiran Petrels show much less extension of the white rump onto the undertail-coverts than the mystery bird, and have longer wings. For the remaining two species, one would expect to see a distinct white underwing-bar in Storm Petrel, or long legs

projecting beyond the tail in Wilson's Petrel. Neither of these two features are visible in the photograph. Sometimes, however, Wilson's Petrel has the legs drawn in. Storm Petrel shows more extensive white on the sides of the undertail-coverts than Leach's Petrel and Madeiran Petrel but the white is less extensive than in Wilson's Petrel and the mystery bird. Another clue to the identification of the mystery bird as a Wilson's Petrel is the obvious wing moult resulting in a hooked effect to the wing-tips. Adult Wilson's Petrels undergo a complete

15 Wilson's Petrel *Oceanites oceanicus*, adult, Berlengas, Portugal, June 1984 (Arnoud B van den Berg)

post-breeding moult in May-August (when in the Northern Hemisphere) and often show old outer primaries projecting beyond growing new inner primaries (the complete post-juvenile moult of Wilson's Petrel takes place in tropical areas in October-May). In summer, juvenile Storm Petrels are in fresh plumage whereas adults moult in October-April. Thus, a Storm Petrel in active primary moult in June would be exceptional. Post-juvenile wing moult of Storm Petrel often already starts eight months after fledging, in June; however, the age of first breeding is 4 years, and it is to be expected that second calendar-year birds generally remain in African winter quarters.

This photograph of an adult Wilson's Petrel was taken on 1 June 1984 off the Berlengas, Portugal, and was shown during the Dutch Birding mystery-bird competition of 19 October 1990 on Texel, Noordholland, where it was misidentified as Storm Petrel by 59.5%, as Leach's Petrel by 17.5% and as Madeiran Petrel by 6% of the contenders.

Arnoud B van den Berg, Duinlustparkweg 98,
2082 EG Santpoort-Zuid, Netherlands

Mystery photograph 39. Solution in next issue

Country varia: Israel

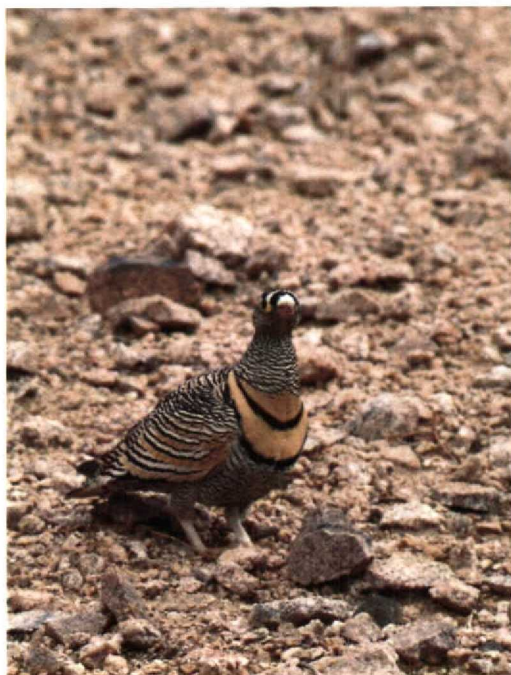
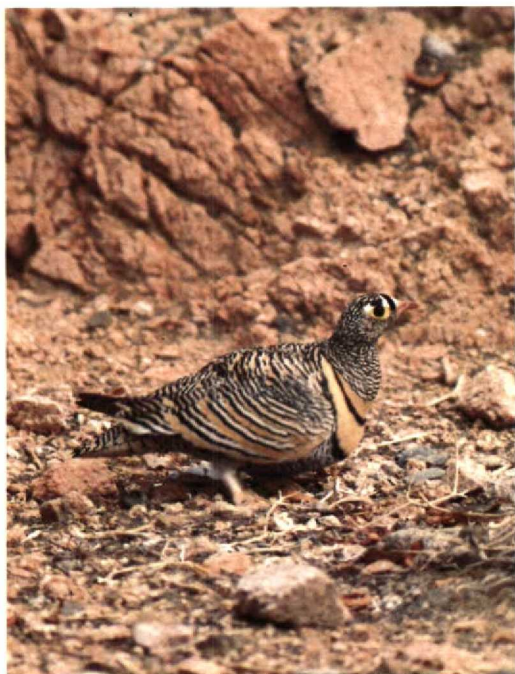
16 Sand Partridge *Ammoperdix heyi*, Eilat, Israel, March 1990 (René Pop) 17 Cream-coloured Courser *Cursorius cursor*, Yotvata, Israel, March 1990 (René Pop)

18 Pied Kingfisher *Ceryle rudis*, Ma'gan Mikhael, Israel, March 1990 (René van Rossum) 19 Namaqua Dove
Oena capensis, Eilat, Israel, March 1990 (René Pop)

20-21 Lichtenstein's Sandgrouse *Pterocles lichtensteinii*, Eilat, Israel, April 1990 (René Pop) 22 Crowned Sandgrouse *Pterocles coronatus*, Ovda, Israel, April 1990 (René Pop)

23 Palestine Sunbird *Nectarinia osea*, Eilat, Israel, March 1990 (René Pop) 24 Caspian Plover *Charadrius asiaticus*, Eilat, Israel, March 1990 (René van Rossum) 25 Cyprus Warbler *Sylvia melanothorax*, Eilat, Israel, March 1990 (René Pop)

26 Hooded Wheatear *Oenanthe monacha*, Eilat, Israel, March 1990 (René Pop) 27 White-crowned Black Wheatear *Oenanthe leucopyga*, Eilat, Israel, March 1990 (René Pop)

28 Blackstart *Cercomela melanura*, Eilat, Israel, March 1990 (René Pop) 29 Rüppell's Warbler *Sylvia rueppelli*, Eilat, Israel, March 1990 (René Pop)

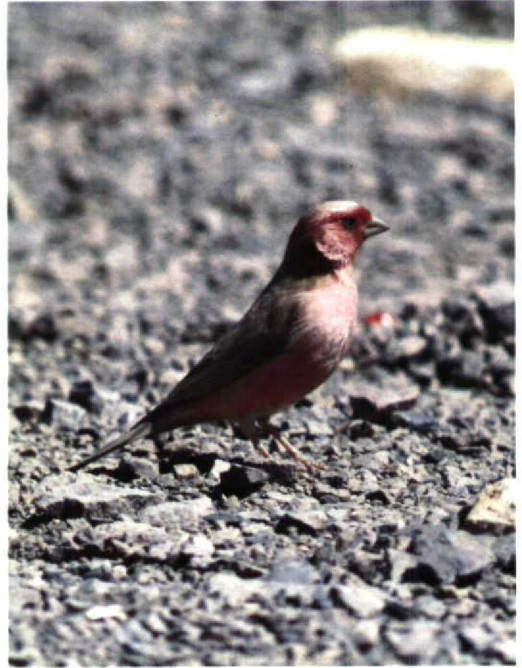
30 Masked Shrike *Lanius nubicus*, Eilat, Israel, March 1990 (René Pop) 31 Desert Finch *Rhodospiza obsoleta*, Eilat, Israel, March 1990 (René Pop)

32 Fan-tailed Raven *Corvus rhipidurus*, Ein Gedi, Israel, March 1990 (René Pop) **33** Tristram's Grackle *Onychognathus tristramii*, Massada, Israel, March 1990 (René Pop)

34 Sinai Rosefinch *Carpodacus synoicus*, Eilat, Israel, March 1990 (René Pop) 35 Sinai Rosefinch *Carpodacus synoicus*, Amrams Pillars, Israel, March 1990 (René van Rossum) 36 Cinereous Bunting *Emberiza cineracea*, Eilat, Israel, March 1990 (René van Rossum)

Aankondigingen

Lijst van Twentse vogelsoorten De *Lijst van Twentse vogelsoorten*, uitgegeven door de Twentse Vogelwerkgroep, bevat alle 277 vogelsoorten van 'wilde' afkomst die tot 1 oktober 1990 zeker of mogelijk in Twente, Overijssel, zijn waargenomen. Voor exemplaren van deze lijst (à NLG 2.50) kan men terecht bij de samensteller: Paul Knolle, Venderinklanden 13, 7542 MK Enschede, Nederland.

Special issue of *Die Vogelwarte* A special issue of *Die Vogelwarte* (volume 36) will be published in mid-1991 by P Berthold et al with the title 'Autumn migration, resting behaviour, biometry and moult of small birds in central Europe. A brief presentation according to trapping data of the Mettnau-Reit-Illmitz-programme of the Vogelwarte Radolfzell'. This issue will contain full-page diagrams of the data from 37 passerine species which were systematically investigated in the MRI programme. The graphs represent the mean values for the stations Mettnau, Reit and Illmitz over a 10-year period of more

than 1/4 million individual birds. The graphs portray the autumn migratory period from June to November for each species and station. The information contains trapping and migratory patterns, changes in body weight and wing length, first traps later producing retraps and the course of body- and wing-feather moults. The issue provides a first overview of departure and passage migration in small birds including their biology in central Europe, which was based on a strictly standardized trapping programme. The graphs are explained and complemented by short English and German summaries. The MRI programme is described in the introduction and general results are summarized and discussed. The size is c 200 pages, the price c DEM 30. This special issue will not automatically be sent to th members of the Deutsche Ornithologen-Gesellschaft but must be ordered on account from the publisher. Orders should be addressed to: Verlagsdruckerei Schmidt GmbH, Nürnberger Straße 27-31, 8530 Neustadt an der Aisch, FRG.

DBA-nieuws

Adreswijziging Dutch Birding Travel-Report Service Graag maken wij u erop attent dat met ingang van 23 februari 1991 het adres van de Dutch Birding Travel-Report Service is veranderd. Voor een catalogus van goede en recente reisverslagen alsmede overige inlichtingen over deze DBA-service kunt u contact opnemen met: Dirk de Moes, Dartheideweg 2, 3956 NN Leersum, Nederland, telefoon 03430-17115.

Change of address of Dutch Birding Travel-Report Service We wish to inform our readers that the address of the Dutch Birding Travel-Report Service has changed. For a catalogue of good and recent travel-reports and other information on this DBA-service, please contact: Dirk de Moes, Dartheideweg 2, 3956 NN Leersum, Netherlands, telephone +31-343017115.

DBA-kantoor Met ingang van 1 februari 1991 beschikt de DBA over een eigen kantoorruimte, in de vorm van een verbouwde garage aan de Duinlustparkweg 98 in Santpoort-Zuid, Noordholland. Hierdoor heeft de DBA de beschikking gekregen over een vaste vergaderruimte voor bestuurs-, redactie- en CDNA-vergaderingen en over centrale opslagruimte voor eigendommen van de DBA zoals 'oude nummers', boeken, stickers, telefoonlijsten, apparatuur, enz. Daarnaast kunnen buitenlandse gasten van de DBA in het kantoor overnachten en kan de

ruimte als werkruimte voor (bijvoorbeeld) de redactie gebruikt worden. Een grote vooruitgang vormt het feit dat in het kantoor de bibliotheek van ruilabonnementen met talloze (vooral buitenlandse) vogeltijdschriften op overzichtelijke wijze een plek heeft kunnen krijgen. Op dit moment bezit de DBA ruim 18 m tijdschriften en dit neemt jaarlijks met c 1.5 m toe. Met name de redactieleden kunnen nu beter gebruik maken van de grote hoeveelheid referentiemateriaal die in het bezit is van de DBA. In principe zal de bibliotheek ook toegankelijk gemaakt worden voor overige geïnteresseerde DBA-begunstigers.

Eerste 'Euro Bird Week' op Texel in oktober 1991 De jaarlijkse DBA-vogelweek op Texel, Noordholland, krijgt dit jaar een extra dimensie. De week van zaterdag 12 tot zondag 20 oktober 1991 zal onder de naam 'Euro Bird Week' bestaan uit een combinatie van twee internationale meetings. De 'grote' meeting houdt in dat naast de, hopelijk in groten getale verschijnende, Nederlandse vogelaars, buitenlandse vogelaars uit diverse Europese landen naar Texel zullen komen. Overdag kan er gevogeld worden. Er zullen portofoons (dankzij Staatsbosbeheer) en informatieborden zijn. 's Avonds zijn er lezingen (onder andere door buitenlandse specialisten) en een 'raadselvogelcompetitie'. Deze avonden zullen worden gehouden in de grote zaal van het NIOZ, vlakbij 't Horntje.

Het doel van deze meeting is dat internationale contacten tussen vogelaars gestimuleerd worden en dat tesamen de kennis van determinatie vergroot wordt. Daarnaast zal voor een aantal genodigden een 'kleine' meeting gehouden worden, gewijd aan het functioneren van Europese dwaalgastencentrales en actuele determinatievraagstukken. Deze eerste Euro Bird Week wordt georganiseerd door *Belgian Birding Magazine*, *Dutch Birding* en *Limicola*. De hoofdsponsor van de DBA, Nuts Ziektekostenverzekering te Den Haag, zal de Euro Bird Week financieel ondersteunen. Net als voorgaande jaren worden vogelaars geacht hun eigen accommodatie te regelen, bijvoorbeeld door contact op te nemen met: VVV Texel, Groeneplaats 9, 1791 CC Den Burg, Nederland, telefoon 02220-14741. Voor algemene informatie over de Euro Bird Week kan men zich wenden tot: Dutch Birding, Postbus 75611, 1070 AP Amsterdam, Nederland. Verdere details zullen in komende nummers van Dutch Birding bekend worden gemaakt.

First 'Euro Bird Week' on Texel in October 1991 An international meeting for European birders will be held on the famous bird island Texel, Noordholland, the Netherlands, from Saturday 12 to Sunday 20 October 1991. The aim of this meeting is to stimulate contacts between European birders and to exchange knowledge on bird identification. All birders are invited to come to Texel, an island well-known for its geese, shorebirds, migrant passerines and rarities. The last few years have included records of Cream-coloured Courser *Cursorius cursor*, American Golden Plover *Pluvialis dominica*, Red-flanked Bluetail *Tarsiger cyanurus* and Eye-browed Thrush *Turdus obscurus*.

During the day, the participants of the meeting can go out birding (there will be walkie-talkies available plus information boards). During the evening, people can attend lectures and a mystery-bird competition. There will also be a subsidiary meeting concerned with the work of European rarities committees and identification matters. This meeting will only be open to a small group of participants. The first Euro Bird Week will be organized by *Belgian Birding Magazine*, *Dutch Birding* and *Limicola*. It will be sponsored by a number of European bird journals (including *Dansk Ornithologisk Forening Tidsskrift*, *Lintumies*, *Notatki Ornitologiczne* and *Vår Fågelvärld*). For information about accommodation, please contact: VVV Texel, Groeneplaats 9, 1791 CC Den Burg, Netherlands, telephone +31-222014741. For general information on the Euro Bird Week, please write to: Dutch Birding, Postbus 75611, 1070 AP Amsterdam, Netherlands. Further information will follow in due course.

Nuts Ziektekostenverzekering sponsort DBA De DBA is verheugd te kunnen meedelen dat Nuts Ziektekostenverzekering te Den Haag bereid is gevonden om na *Vogels nieuw in Nederland* door te gaan met sponsoring voor tenminste 3 jaren. Hierdoor kan een aantal belangrijke projecten worden gerealiseerd zoals de eer-

ste 'Euro Bird Week' op Texel, Noordholland, van 12 tot 20 oktober 1991 en de voorbereidingen voor een boek over zeldzame vogels in Nederland dat over c 3 jaar zal verschijnen. De naam van Nuts Ziektekostenverzekering zal vanzelfsprekend regelmatig terugkeren bij deze en andere activiteiten van de DBA.

Pelagic trips vanuit IJmuiden in september 1991 Op veler verzoek is dit jaar gekozen voor IJmuiden, Noordholland, als basis voor de traditionele DBA 'pelagic trips'. Ten opzichte van Lauwersoog, Groningen, heeft IJmuiden allerlei voordelen: een goede bereikbaarheid voor vogelaars uit de Randstad, een snelle verbinding naar volle zee en de beschikbaarheid van een groot, snel en volledig uitgerust schip. Op zaterdag 14 september en zaterdag 21 september varen wij met *MS Hornhecht* van schipper K Visser naar het zeegebied ten westen van de Hondsbosse Zeewering, Noordholland. Op c 5 zeemijl uit de kust zullen wij een onderzoek instellen naar de 'grote pijlen' die aldaar vanaf de vaste wal bijna jaarlijks worden gezien. Voor dit doel zal een ruime hoeveelheid lokmateriaal worden meegenomen waarmee wij een wereldprimeur beleven: de demonstratie van Wim van der Schot's 'maritieme voedertafel'! Wie dit alles wil meemaken, wordt verzocht het bescheiden bedrag van NLG 30.00 voor één tocht of NLG 60.00 voor beide tochten over te maken naar: girorekening 29 70 581 tnv Wim van der Schot, Oostenburgervoorstraat 79-huis, 1018 MP Amsterdam, Nederland (onder vermelding van 'pelagic trips' en de datum(s) waarop u wilt meevaren). De deelnemers kunnen in juli een brief tegemoet zien met alle belangrijke details over de tochten. Boek snel want er zijn slechts 50 plaatsen per tocht beschikbaar! Op dit moment wordt geprobeerd nog een derde pelagic trip te organiseren vanuit een Zeeuwse haven. Als dit lukt, volgen nadere berichten in deze rubriek.

Speciale aanbieding bij abonnement op Dutch Birding! Vogelaars die dit lezen maar nog geen abonnement op Dutch Birding hebben kunnen nu gebruik maken van een zeer aantrekkelijke aanbieding. Bij opgave als abonnee (zes nummers van Dutch Birding 'nieuwe stijl', inclusief dit nummer) voor NLG 45.00 kan voor slechts NLG 7.50 extra het fraaie boek *Vogels nieuw in Nederland* (winkelprijs NLG 34.90) ontvangen worden. In dit boek zijn 41 artikelen gebundeld over eerste waarnemingen van vogelsoorten in Nederland, rijk geïllustreerd met kleurentfoto's. Deze aanbieding geldt alleen in Nederland en België. Huidige abonnees wordt verzocht vrienden en andere geïnteresseerden van deze aanbieding op de hoogte te brengen. Ook kan van deze aanbieding gebruik gemaakt worden om iemand een abonnement plus boek cadeau te doen. Opgave kan geschieden door een kaartje met naam en adres te sturen aan: Dutch Birding, Postbus 75611, 1070 AP Amsterdam, Nederland. Wacht met betalen tot ontvangst van onze acceptgiro- of stortingskaart.

Verzoeken

Slaapplaatsen van Aalscholvers in Nederland Nederland heeft een steeds groter aantal Aalscholvers *Phalacrocorax carbo* dat binnen haar landsgrenzen broedt, doortrekt en overwintert. Het aantal broedparen wordt jaarlijks landelijk geregistreerd en ook de overwinterende aantallen worden door middel van de landelijke 'januari-telling' sinds 1980 vastgelegd. Een landelijk overzicht van de slaapplaatsen ontbreekt tot op heden. Leo van den Bergh (Rijksinstituut voor Natuurbeheer) en Eric Marteiijn (Dienst Binnenwateren van Rijkswaterstaat) stellen deze winter een overzicht samen van de slaapplaatsen van Aalscholvers in Nederland. De resultaten zullen in de vorm van een artikel aan *Limosa* worden aangeboden

rond 1 mei 1991. Iedereen die in het bezit is van waarnemingen van slaapplaatsen wordt verzocht deze beschikbaar te stellen voor dit landelijk overzicht. Naast de preciese ligging van de slaapplaats worden ook een korte beschrijving van de slaapplaats, datums en aantallen gevraagd. Graag zien de samenstellers alle waarnemingen voor 1 februari 1991 tegemoet. Alle inzenders zullen worden bedankt. Waarnemingen kan men zenden aan: Dienst Binnenwateren/RIZA, tav Eric Marteiijn (Afdeling AO Biologie), Postbus 17, 8200 AA Lelystad, Nederland, telefoon 03200-70681 (kantoor) of 03200-49460 (tussen 19:00 en 21:00).

Recent WP reports

This review of recent reports of rare and interesting birds in the Western Palearctic refers mainly to **November** and **December 1990**. The records are largely unchecked, not authenticated.

Britain's second-ever **Double-crested Cormorant** *Phalacrocorax auritus*, an immature, visited St Mary's, Scilly, Britain, on 1, 2 and 4 November. Unexpectedly, a **Pygmy Cormorant** *P. pygmeus* stayed on Tystrup Sø, Sjaelland, from 18 to 27 October. This would be the first record for Denmark if accepted. On 6 December, a pale-morph **Western Reef Heron** *Egretta gularis* was identified at Oued Massa, Morocco. No less than 16 **Glossy Ibises** *Plegadis falcinellus* were counted at Larache, Morocco, on 3 January. A male **Lesser Scaup** *Aythya affinis* remained at Oxford Island, County Armagh, Ireland, from 7 December. Interestingly, another male was seen at Milton Loch, near Castle Douglas, Dumfries and Galloway, Britain, on 29 December. For the fifth successive winter, a male **Barrow's Goldeneye** *Bucephala islandica* was staying in the Trondheimsfjord, Sør-Trøndelag, Norway. The record of a **Demioiselle Crane** *Anthropoides virgo* at Lac du Cebrou, Deux-Sèvres, France, on 23 October was of interest. A **Cream-coloured Courser** *Cursorius cursor* was at La Flèche, Sarthe, France, on 10 October. At Guérande, Loire-Atlantique, the first **Pacific Golden Plover** *Pluvialis fulva* for France, a juvenile, was found on 29 September. A **Pintail Snipe** *Gallinago stenura* at Dubai Fish Farm from 24 October to 2 November constituted the first report for the UAE since 1972. Three **Slender-billed Curlews** *Numenius tenuirostris* were present at Merja Zerga, Morocco, from 16 November. A **Lesser Yellowlegs** *Tringa flavipes* at Donauwörth, Bayern, from 2 November to 1 January meant a second record for the FRG. Amazingly, the **Terek Sandpiper** *Xenus cinereus*

which spent the winter of 1989/90 on the Blyth Estuary, Northumberland, returned on 7 October and remained there into January. On 15 December, c 335 **Mediterranean Gulls** *Larus melanocephalus* were counted at Le Portel, Pas-de-Calais, France. Unprecedented numbers of **Little Auk** *Alle alle* were recorded along the Dutch coast in November (c 175) and December (c 1940!). A **Rufous Turtle Dove** *Streptopelia orientalis* at Abu Simbel on 20 October was a first for Egypt. Curiously, a **Yellow-billed Cuckoo** *Coccyzus americanus* was found dead at the RSPB headquarters at Sandy, Bedfordshire, Britain, on 6 December; it had been dead for 3-4 days. A **Barn Owl** *Tyto alba* was found dead at Rauma on 6 November, constituting only the fourth record for Finland. A first-year male **Snowy Owl** *Nyctea scandiaca* stayed at Wainfleet, Lincolnshire, from 24 December, pleasing many British birders. On 17 November, a **Green Woodpecker** *Picus viridis* was recorded near Macroom, County Cork, the first record for Ireland this century. Two **Oriental Skylarks** *Alauda gulgula* at Sharm el Sheikh on 14 October meant another first for Egypt. From 7 to 12 November, a **Crag Martin** *Ptyonoprogne rupestris* stayed at Hammen, Bornholm, being the second record for Denmark. The **Blyth's Pipit** *Anthus godlewskii* at Skewjack, near Land's End, Cornwall, Britain, was last seen on 1 November (for a detailed discussion on its identification, see *Birding World* 3: 375-378, 1990). The sixth Finnish Blyth's Pipit was trapped at Kristiinankaupunki on 4-6 November. Intriguingly, a dead first-year male **Rubythroat** *Luscinia calliope* was discovered at Skovlunde, København, Sjaelland, Denmark, on c 20 November. The **Isabelline Wheatear** *Oenanthe isabellinus* on St Mary's, Scilly, Britain, stayed until 2 November. Denmark's first **Black-eared Wheatear** *O. hispanica* (if accepted) was on Møn on 17 October. It concerned a first-winter bird.

37 Hume's Yellow-browed Warbler *Phylloscopus humei*, De Blocq van Kuffeler, Flevoland, December 1990 (Arnoud B van den Berg)

From 29 November to 5 December, a confiding first-winter female **Desert Wheatear** *O deserti* remained on Southwold beach, Suffolk, Britain. Finland produced a **Black-throated Thrush** *Turdus rufo-collis atrogularis* at Nurmijärvi on 20 November. A **Lanceolated Warbler** *Locustella lanceolata* was reported on Ouessant, Finistère, on 28 October (the third record for France if accepted). A male **Sardinian Warbler** *Sylvia melanocephala* was seen at Porthgwarra, Cornwall, Britain, on 3 November. In November, there was an influx of **Hume's Yellow-browed Warblers** *Phylloscopus humei*, affecting Britain (at least one bird), the FRG (one bird) and the Netherlands (no less than four birds). This coincided with an apparent influx of other eastern warblers such as **Pallas's Proregulus**, **Yellow-browed** *P inornatus*, **Radde's** *P schwarzi* and **Dusky Warblers** *P fuscatus*. A Dusky Warbler in the HW-duinen, Zuidholland, from 29 November to 4 December meant the first December record for the Netherlands. Three **Siberian Nuthatches** *Sitta europaea asiatica* were caught at Pape on 27 and 28 October and 5 November, respectively, being the second to fourth records for Latvia. A **Wallcreeper** *Tichodroma muraria* returned to winter in Amsterdam-Buitenveldert, Noordholland, the Netherlands, on 27 November, again roosting behind the

neon letters on the front of the Vrije Universiteit main building. The alleged **Chestnut-flanked White-eye** *Zosterops erythropleura* on St Agnes, Scilly, Britain, from 15 to 25 October turned out to be a **Silvereye** *Z lateralis*, a widespread Australasian species (for more details, see Birding World 3: 383-384, 1990). On 5 November, a first-year **Isabelline Shrike** *Lanius isabellinus* was trapped at Pape, forming the first record for Latvia. A **Lesser Redpoll** *Carduelis flammae cabaret* caught at Pape on 15 October was another first for Latvia. The invasions of **Two-barred** *Loxia leucoptera* and **Parrott Crossbills** *L pytyopsittacus* are affecting many western European countries. Significant numbers of both species have reached the Benelux and Britain. In Denmark, the largest influx of **Pine Grosbeaks** *Pinicola enucleator* for many years continued into December. A first-winter **Yellow Warbler** *Dendroica petechia* at Helendale, Lerwick, Shetland, on 3-4 November was only the second British record (for more details, see Birding World 3: 381-382, 1990).

I wish to thank Agris Celmins, Adri Remeeus, Henk Swinkels and Vogelwarte Helgoland for their help in compiling this review.

Gerald J OreeI, Postbus 51273, 1007 EG Amsterdam, Netherlands

Recente meldingen

Dit overzicht van recente meldingen van zeldzame en interessante vogels in Nederland beslaat voornamelijk de maanden **november** en **december 1990**. De vermelde gevallen zijn merendeels niet geverifieerd en het overzicht is niet volledig. Alle vogelaars die de moeite namen om hun waarnemingen aan ons door te geven worden hartelijk bedankt.

Waarnemers van soorten die worden beoordeeld door de Commissie Dwaalgasten Nederlandse Avifauna wordt verzocht hun waarnemingen zo spoedig mogelijk toe te zenden aan: CDNA, Postbus 45, 2080 AA Santpoort-Zuid, Nederland. Hiertoe gelieve men gebruik te maken van CDNA-waarnemingsformulieren die eveneens verkrijgbaar zijn bij bovenstaand adres.

DUIKERS TOT ARENDEN Twee **Ijsduikers** *Gavia immer* vlogen op 7 november zuidwaarts bij Katwijk Zh. Op die dag vond men daar tevens een dood exemplaar, nog vrijwel geheel in zomerkleed. Vanaf 28 december zwom een exemplaar op de Schelde bij Goessche Sas Z en op 30 december vloog er een over het Oostvoornse Meer Zh. De laatste **Grauwe Pijlstormvogels** *Puffinus griseus* werden gezien bij de Maasvlakte Zh op 3 en 18 november. Een **Noordse Pijlstormvogel** *Puffinus* vloog voorbij Scheveningen Zh op 18 november. **Vale Stormvogeltjes** *Oceanodroma leucorhoa* werden gezien op 18 november bij Scheveningen (drie) en Camperduin Nh (twee), op 19 november langs de Oostvaardersdijk Fl, op 21 december bij Callantsoog Nh en op 27 december weer bij Camperduin. **Kuifaalscholvers** *Phalacrocorax aristotelis* zaten bij Vlissingen Z op 1 november, bij Lauwersoog Gr op 3 november, bij Scheveningen van 22 november tot 22 december (tenminste twee), bij Terneuzen Z op 24 november en 22 december, in de buitenhaven van Stellendam Zh op 13 december (twee) en bij Ilmuiden Nh op 16 december (twee). Een dood exemplaar werd op 15 december bij Ritthem Z aangetroffen. Een **Koereiger** *Bubulcus ibis* bleef tot 3 november aanwezig bij Lisse Zh. Op 8 november en 12 december zat er één bij Schiedam Zh en van 19 november tot 6 december één tussen Gorinchem Zh en Hoogblokland Zh. **Grote Zilverreigers** *Egretta alba* werden gezien langs de A6 tussen Lelystad Fl en Urk Fl op 17 november, van 25 november tot 25 december bij Valkenswaard Nb, op 30 en 31 december bij Mijdrecht U en de gehele periode in de polders boven Nuland Nb. Op 28 november vloog een **Ooievaar** *Ciconia ciconia* over de Anjumer Kolken Fr. Op 3 november vlogen, tot verbazing van de waarnemers, twee **Zwarte Ibissen** *Plegadis falcinellus* zuidwaarts langs Camperduin. Waarschijnlijk hetzelfde duo verbleef van 5 tot 16 november bij het Valkenburgse Meer Zh en op 16 november zat er tevens een bij Ee Fr. Op 16 november was er eveneens een melding te Engwierum Fr en op 2 december te Zwaagwesteinde Fr. Een onvolwassen **Lepelaar** *Platalea leucorodia* zat op 25 december in de Wieringermeer Nh. Een **Kleine Zwaan** *Cygnus columbianus* met kenmerken van de Fluitzwaan *C columbia-*

nus verbleef langs de Oostvaardersdijk van 1 tot tenminste 30 december. De zes **Dwergganzen** *Anser erythropus* in de Anjumer Kolken werden daar tot 11 november gezien. Op 1 november zaten er zelfs zeven. Van 30 november tot 6 december verbleven er twee bij Giekerk Fr en op 22 december zaten er zes tussen Piaam Fr en Ferwoude Fr. **Sneeuwganzen** *A caerulescens* waren er van 9 november tot 15 december in de wijde omgeving van Anjum Fr (twee), op 1 december bij Stad aan 't Haringvliet Zh (twee), op 6 en 27 november op de Plaat van Scheelhoek Zh, vanaf 8 december bij Rutten in de Noordoostpolder Fl (zeven waarvan twee onvolwassen) en vanaf 30 december in de Marnewaard Gr. **Ross' Ganzen** *A rossii* werden gezien op de Plaat van Scheelhoek op 1, 6 en 16 december (één à twee) en bij Stad aan 't Haringvliet op 9 december. Een **Canadese Gans** *Branta canadensis* met kenmerken van de ondersoort *B c minima* werd op 17 november bij Piaam Fr aangetroffen. **Roodhalsganzen** *B ruficollis* waren er van 11 november tot 3 december bij Giekerk, van 24 tot 26 november in de Bandpolder Fr (twee), op 28 november in de Anjumer Kolken (twee), op 24 en 25 november en 27 december op de Mokkebank Fr, op 25 november bij Erlecom Gld en op de Korendijkse Slikken Zh, van 25 november tot 1 december op de Plaat van Scheelhoek (twee), vanaf 5 december op de Kievitslanden Fl, op 16 en 17 december bij Wilp Gld, van 17 tot 19 december bij Akkrum Fr, op 27 december bij Sloodorp Nh en vanaf 27 december langs de Oostvaardersdijk. Op 21 november werd een mannetje **Amerikaanse Wintertaling** *Anas crecca carolinensis* ontdekt langs de Oostvaardersdijk. Dit exemplaar, dat af en toe balste, bleef tot tenminste 8 december. Een **Witoogend** *Aythya nyroca* werd waargenomen op de Broekmeden ten noorden van Hengelo O van 6 tot 13 december. Op de Waddenzee tussen Harlingen Fr en Terschelling Fr werd op 24 december een mannetje **Koningseider** *Somateria spectabilis* gemeld. Van 30 november tot 2 december zwom een mannetje **Kokardezaagbek** *Mergus cucullatus* bij Den Oever Nh. **Rode Wouwen** *Milvus milvus* vlogen over de Oostvaardersdijk op 12 november, over Wassenaar Zh en Ouddorp Zh op 23 december, over Maasland Zh op 24 december, over Ommen O en Moerdijk Nb op 25 december, over Westkapelle Z en Roodeschool Gr op 30 december en over Den Helder Nh op 31 december. In het Oostvaardersplassengebied zaten vanaf 11 november één en vanaf 24 november twee **Zeearenden** *Haliaeetus albicilla*. Andere exemplaren werden gezien op 8 november over Zaandam Nh, op 23 november in het Verdrongen land van Saeftinge (twee), op 13 december over Arnhem Gld en vanaf 15 december bij Voorst Gld.

KRAANVOGELS TOT ALKEN Op 23, 24 en 25 november was er nog een late doortrekgolf van **Kraanvogels** *Grus grus*, met bijvoorbeeld een groep van 250 exemplaren over Wittem L. Op Texel Nh bevond zich op 2 november nog een **Morinleplevier** *Charadrius morinellus*. Op 8

38 IJsdruiker *Gavia immer*, Katwijk, Zuidholland, november 1990 (René van Rossum)

november werd een **Kleine Goudplevier** *Pluvialis fulva* gevangen en geringd te Abbega Fr (cf Dutch Birding 12: 273-274, 1990). **Rosse Franjepoten** *Phalaropus fulicarius* waren ter plaatse bij Scheveningen op 3 en 22 november en op de Maasvlakte op 4 november. In de Ooyolder Gld zaten op 24 december tenminste drie **Geelpootmeeuwen** *Larus cachinnans*. Tevens waren er waarnemingen te Terneuzen op 18 november en 24 december. Naast de immer aanwezige bejaarde 'burger vader' van de Brouwersdam Zh, waren er **Grote Burgemeesters** *L. hyperboreus* bij Kijkduin Zh op 26 november, bij Scheveningen op 29 november, bij Groningen Gr van 7 tot tenminste 21 december, bij IJmuiden vanaf 14 december en een adult exemplaar bij Lelystad vanaf 30 december. Een **Grote Stern** *Sterna sandvicensis* vloog op 28 december bij de Kabbelaarsbank op de Brouwersdam. Meldingen van **Zwarte Zeekoeten** *Cephus grylle* waren op 4 november bij Terschelling en op 5 december bij Lauwersoog. Recordantallen doortrekkende **Kleine Alken** *Alle alle* werden vastgesteld: in november c 175, waarvan het merendeel op 3 november, en in december maar liefst c 1940, met piekdagen van 11 tot 13 december en op 27 december. Op deze laatste datum vlogen er naar verluid 700 langs Camperduin. **Papegaiduikers** *Fratercula arctica* vlogen langs Camperduin op 3 en 11 november twee en op 1 december één, langs Callantsoog op 12 december twee en langs Bloemendaal Nh één op 13 december.

DUIVEN TOT GORZEN Een **Zomertortel** *Streptopelia turtur* werd op 22 november waargenomen bij Wageningen Gld. **Grote Piepers** *Anthus richardi* waren er nog op Texel op 2 november (twee), op Terschelling op 6 november en in de Eemshaven Gr op 8 november (twee) en een **Duinpieper** *A. campestris* zat op 11 november bij IJmuiden. Een late **Gele Kwikstaart** *Motacilla flava* bevond zich op 6 december aan de Praamweg Fl. Een goede influx van **Pestvogels** *Bombycilla garrulus* tekende zich af in de maand november. Aanvankelijk in het westen van het land maar in de loop van de periode waren vooral in het noordoosten van het land grotere groepen voor langere tijd aanwezig. In totaal werden c 325 exemplaren gemeld, met als hoogste aantal een groep van c 80 in Groningen. Vanaf 8 december werden de AW-duinen Nh weer opgesierd door een **Waterspreeuw** *Cinclus cinclus*. Een **Kleine Karekiet** *Acrocephalus scirpaceus* werd op 10 november geringd bij Rohel Fr aan het Tjeukemeer. Op 3 en 4 november huide een **Pallas' Boszanger** *Phylloscopus proregulus* op het Kornwerderzand Fr. **Bladkoningen** *P. inornatus* werden gezien op de Maasvlakte op 8 november, in 'Achter de Zwarten' Gr op 9 en 10 november, in Katwijk op 25 november en in Lauwersoog op 2 en 3 december. Behalve de **Humes Bladkoning** *P. humei* op Texel op 6 en 7 november, door een aantal mensen inderhaast bezocht, werden er verrassenderwijs nog drie exemplaren opgemerkt. Van 11 november tot in januari in de HW-duinen bij Wassenaar

39 Kleine Zwaan *Cygnus columbianus*, met kenmerken van Fluitzwaan *C. c. columbianus*, Oostvaardersdijk, Flevoland, december 1990 (Arnoud B van den Berg) 40 Ross' Gans *Anser rossii*, Plaat van Scheelhoek, Zuidholland, december 1990 (Frank Dröge)

41 Kleine Alken *Alle alle*, IJmuiden, Noordholland, december 1990 (Piet Munsterman)

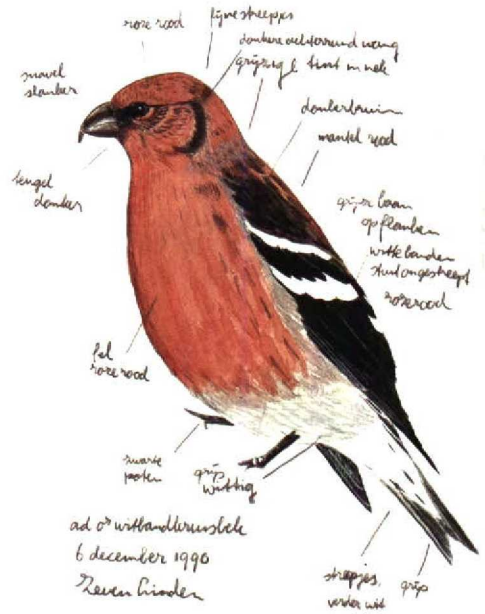
Zh, op 12 en 13 december in Rijnsburg Zh en vanaf 24 december tot tenminste 22 januari 1991 bij De Blocq van Kuffeler Fl. Een **Raddes Boszanger** *P. schwarzi* verschool zich op de Maasvlakte van 6 tot 8 november. **Bruine Boszangers** *P. fuscatus* werden waargenomen op Terschelling van 7 tot 9 november en in de HW-duinen van 29 november tot 4 december. **Tjiftjaffen** *P. collybita* met kenmerken van de ondersoorten *P. c. abietinus/tristis* werden gezien bij De Blocq van Kuffeler vanaf 25 november, bij het Sneekermeer Fr op 4 december, in Rijnsburg op 14 en 17 december, in de HW-duinen van 14 tot 24 december (twee) en in de Delftse Hout Zh op 28 december (twee). De **Rotskruiper** *Tichodroma muraria* was vanaf 27 november weer terug op zijn stenige stek op het terrein van de Vrije Universiteit in Amsterdam-Buitenveldert Nh. **Taigaboomkruipers** *Certhia familiaris* werden gemeld bij Oost-Maarland L op 14 november, in de Broekmeden bij Hengelo op 6 december en in Meijndel op 15 december. Bij Hengelo werd op 6 december ook een **Buidelmees** *Remiz pendulinus* waargenomen. Het was weer eens tijd voor een **Witstuitbarmsijs** *Carduelis hornemanni*. Meldingen waren er op 6 november op Texel, op 9 en 10 november in de Kollumerwaard Gr

(acht), in de AW-duinen op 8 december en bij Groningen op 21 december. Van 15 tot 22 december verbleven een à twee kandidaten temidden van enige reguliere Barmsijsen *C. flamma* op het terrein van de Vrije Universiteit in Amsterdam-Buitenveldert. Dit was de enige groep die door meerdere waarnemers bestudeerd kon worden. Tenminste een man en een vrouw **Witbandkruisbek** *Loxia leucoptera* waren vanaf 8 november aanwezig in de bossen tussen Baarn U en Lage-Vuursche U. Op 23 november werd een mannetje bij Hilversum Nh gezien en op 1 december bevonden zich enkele exemplaren bij Hoge Mierde Nb. In het laatste gebied werden de vogels tot in januari ook nu en dan op de Belgische grens aangetroffen. **Grote Kruisbekken** *L. pytyopsittacus* werden van vele plaatsen gemeld zoals op 3 november bij Baarn (25), op 6 november bij Drakesteyn U (zeven), van 10 tot 12 november op Schiermonnikoog Fr (14), van 12 tot 17 november op Vlieland Fr (15), op 15 november bij de Erebegraafplaats van Groningen, op 2 december in de HW-duinen (c 15), op 28 december in Doldersummerveld D (25) en vanaf 29 december in Esveen D (vier). Op 1 november werd op Texel een **Witkoppogors** *Emberiza leucocephalus* gezien.

Eugène van der Burg, Vlietstroom 147, 2401 VD Alphen aan den Rijn, Nederland
 Ruud M van Dongen, Albertusstraat 4, 5261 AD Vught, Nederland
 Peter W W de Rouw, Warande 23, 3705 ZB Zeist, Nederland

42 Kleine Alk *Alle alle*, Maasvlakte, Zuidholland, december 1990 (Arie Ouwerkerk)

FIGUUR 1 Witbandkruisbek *Loxia leucoptera*, Baarn, Utrecht, december 1990 (Ruud van Beusekom)

43 Scandinavische Tjiftjaf *Phylloscopus collybita abietinus*, De Blocq van Kuffeler, Flevoland, december 1990 (Arnoud B van den Berg)

DB Actueel

Jan Kist overleden Op 8 december 1990 overleed op 79-jarige leeftijd Jan Kist. Zijn vele malen herdrukte vertaling/bewerking van *A field guide to the birds of Britain and Europe* door R T Peterson, G Mountfort en P A D Hollom (eerste druk in 1954), bekend als 'de Kist', was lange tijd de enige, ook naar moderne maatstaven, betrouwbare Nederlandstalige veldgids die veel beginnende vogelaars de ogen heeft geopend. Tot zijn verdiensten behoren verder publicaties over eerste gevallen voor Nederland van Amerikaanse Zeeëend *Melanitta americana* (samen met Joop Swaab; Ardea 43: 132-134, 1955), Blonde Ruiters *Tryngites subruficollis* (Limosa 28: 61-65, 1955), Poelruiter *Tringa stagnatilis* (Limosa 32: 112-117, 1959) en Roodkeelpieper *Anthus cervinus* (samen met Karel Waldeck; Limosa 34: 1-6, 1961). Jan Kist, die DBA-begunstiger was, maakte deel uit van de CNA en CDNA en was bestuurlijk actief in de Club van Nederlandse Vogelkundigen en de Nederlandse Ornithologische Unie.

Lijstjes en getallen 1990 was in veel opzichten een uitzonderlijk jaar voor wat betreft de numerieke aspecten van het vogelen in Nederland. Het geringe aantal superdwaalgasten maakte het tot één van de magerste jaren sinds de oprichting van de DBA. Er werden 'slechts' twee nieuwe soorten voor Nederland vastgesteld, te weten Struikrietzanger *Acrocephalus dumetorum* en Swinhoes Boszanger *Phylloscopus plumbeitarsus*. Beide vogels werden gevangen en konden helaas niet in het vrije veld geobserveerd worden. Andere soorten die voor iedereen of voor velen 'nieuw' waren geweest werden geheim gehouden zoals Sneeuwuil *Nyctea scandiaca* en Kuifkoekoek *Clamator glandarius*. Op één na moesten alle vogelaars uit de top 10 zich dan ook met hooguit drie nieuwe soorten tevreden stellen, tegenover 7-10 in 1989! Enkelen kwamen niet verder dan één, de Ivoormeeuw *Pagophila eburnea* van Stellendam. Jowi de Roever presteerde het, door een (achteraf) ongelukkig gekozen tijdstip voor een buitenlands verblijf, ook deze te missen en een heel kalenderjaar op de nul te blijven steken. In de top 25 werd door drie vogelaars de maximale winst geboekt van vijf nieuwe soorten, te weten Jan van der Laan (negende), Teus Luijendijk (22e) en Arnold Veen (25e). Arnold kan nog verder stijgen door aanvaarding van de mogelijke Kleinste Jager *Stercorarius longicaudus* van de tweede 'pelagic trip'. Op 1 januari 1991 waren er 27 mensen met 352 soorten of meer op hun Nederlandse lijst. Hieronder bevonden zich geen vrouwen, wel vijf CDNA-leden (en nog eens vijf ex-CDNA-leden), vijf DBA-bestuursleden, drie DBA-redactieleden, één 70-plusser en zes 40-ers.

Klaas Eigenhuis is, dankzij vele uren aan zee (met als gevolg verscheidene Vale Pijlstormvogels *Puffinus yelkouan*) en een voor deze eeuw ongekende invasie Witbandkruisbekken *Loxia leucoptera* (met diverse 'twitchbare' exemplaren), Gerard Steinhaus voorbijge-

streefd als koploper met 372 soorten, op de voet gevolgd door Gerard (371), Gerald Oreel (370), Edward van IJzendoorn (369) en Eugène van der Burg en Joop Swaab (beiden 368). Tot en met nummer 22 zijn er geen hiaten van meer dan één soort, kortom, het is dringen aan de top.

Zo slecht als het jaar voor de top was, zo goed was 1990 juist voor de subtop en het kan gerust het jaar van de 'inhaalsoorten' genoemd worden. Vele soorten die jarenlang niet (twitchbaar) in Nederland waren vastgesteld kwamen nu, vaak met verscheidene exemplaren tegelijk of na elkaar, op een presenteerblaadje. Voorbeelden zijn Stormvogeltje *Hydrobates pelagicus*, Steppekievit *Chettusia gregaria*, Graszanger *Cisticola juncidis*, Orpheus-spotvogel *Hippolais polyglotta* (het eerste broedgeval voor Nederland), Humes Bladkoning *Phylloscopus humei*, Raddes Boszanger *P. schwarzi*, Witbandkruisbek, Grote Kruisbek *L. pytyopsittacus* en Bosgors *Emberiza rustica*.

In totaal werden in 1990 een kleine 320 vogelsoorten in Nederland vastgesteld. Aart Vink, de onvermoeibare 'jaarliester', slaagde erin (onder voorbehoud van aanvaarding van onder andere Witstuitbarmsijs *Carduelis homemanni* en de eerder genoemde Kleinste Jager) van deze soorten 292 waar te nemen en zo zijn jaarrecord met één soort te verbeteren. Klaas Eigenhuis bleef op 287 steken, waaronder zeven (!) soorten die Aart niet gezien heeft, en Bert de Bruin kwam tot 285 (onder voorbehoud). Gedrieën kwamen zij tot maar liefst 304 soorten en 1990 was waarschijnlijk het eerste jaar waarin de magische grens van 300 soorten door één persoon bereikt had kunnen worden.

Wat 'big-days' betreft, was 1990 geen enerverend jaar. Een aangekondigde landelijke recordpoging moest helaas worden afgezegd en een poging van een drietal ervaren big-day-vogelaars om hun eigen landelijke record van 160 soorten te verbeteren werd, wegens tegenvallende resultaten, voortijdig beëindigd. Ruud van Beusekom, Ton Eggenhuizen, Ruud Vlek en Rombout de Wijs vestigden op 20 mei wel een nieuw record voor de provincie Flevoland met 127 soorten. In Twente werd voor het eerst een big-day gehouden. Carl Derks en Paul Knolle kwamen op 11 mei tot 107 soorten. Binnen de gemeentegrenzen van de stad Groningen werd op 6 mei door diverse niet-gemotoriseerde teams een big-day gehouden. Winnaar werd Ronald Nuijver met 106 soorten. Het duo Henk van der Jeugd en Martin Olthoff kwam tot 103.

Humes Bladkoningen Op 6 en 7 november 1990 kon een klein aantal vogelaars een Humes Bladkoning *Phylloscopus humei* bestuderen in de tuintjes bij De Cocksdorp op Texel Nh. Dit was pas het vijfde geval voor Nederland. Tot verrassing en blijdschap van velen zou het hier niet bij blijven. Drie andere exemplaren doken op: in de HW-duinen bij Wassenaar Zh (van 11 novem-

44 Humes Bladkoning *Phylloscopus humei*, De Cocksdorp, Texel, Noordholland, november 1990 (Arnaud B van den Berg) 45 Humes Bladkoning *Phylloscopus humei*, De Blocq van Kuffeler, Flevoland, december 1990 (Arnaud B van den Berg) 46 Siberische Boompieper *Anthus hodgsoni*, Noordwijk, Zuidholland, februari 1991 (René van Rossum)

47 Witstuitbarmseijze *Carduelis hornemanni* (of Barmseijze *C. flammae*?), Amsterdam-Buitenveldert, Noordholland, december 1990 (Lammert van der Veen)

ber tot in januari 1991), in Rijnsburg Zh (12 en 13 december) en bij De Blocq van Kuffeler Fl (van 24 december tot tenminste 22 januari 1991). De vogel van Wassenaar bleek in roep en verenkleed sterk overeen te komen met die van Texel maar de vogel bij De Blocq heeft de gemoederen sterk bezig gehouden door het verenkleed en de afwijkende roep. Dit laatste zorgde met name voor verwarring bij de ontdekking.

De literatuur wijst ons op de volgende kenmerken voor Humes Bladkoning: een dubbele roep *twie-djoe* (hoog-laag), een minder scherp afgetekende wenkbrauwstreep,

met name voor het oog, een minder duidelijke bovenste vleugelstreep, het vrijwel ontbreken van gele en groene pigmenten in het verenkleed en de donker-hoornkleurige snavel en poten. De vogel uit Flevoland had echter een enkelvoudige roep *twie* als Tjiftjaf *P. collybita*. De bovenste vleugelstreep ontbrak volledig en het verenkleed was grijsbruin. De poten leken hoornkleurig bij normaal licht maar vleeskleurig bij vol zonlicht. Hierdoor dachten veel waarnemers dat de vogel lichte poten had. Verder had de donkere snavel een lichte, vleeskleurige basis. Hoewel de vogel dus sterk afweek van de twee eerder gevonden vogels op Texel en bij Wassenaar, kwamen roep en verenkleed goed overeen met de vogel die in 1982/83 bij Delft Zh overwinterde (Dutch Birding 5: plaat 21, 1983; 6: 20-22, 1984; 7: 129-133, 145-146, 1985).

(Witstuit)barmseijze Van 15 tot 22 december 1990 bevonden zich achter het Hoofdgebouw van de Vrije Universiteit in Amsterdam-Buitenveldert Nh een wisselend aantal Barmseijzen *Carduelis flammae*, waarvan enkele exemplaren veel op Witstuitbarmseijzen *C. hornemanni* leken en dit misschien ook wel waren. Deze vogels vertoonden kenmerken als volledig ongevlekte witte onderstaartdekveren, een eveneens ongevlekte grote witte stuit, witte strepen op de mantel en een klein snaveltje. Zo op het eerste gezicht leek dit voldoende om een Witstuitbarmseijze 'aan de lijst toe te voegen' maar hoe langer men naar de groep barmseijzen keek hoe verwarrender de situatie werd omdat men steeds meer Witstuitbarmseijzen ging ontdekken. Elke vogel had wel een of meerdere van bovengenoemde kenmerken. Het verhaal zal nog wel een staartje krijgen en de foto van één van de exemplaren (plaat 46) zal hopelijk meer reacties losmaken.

Siberische Boompiepers Eén (vanaf 12 januari 1991) en later twee (vanaf 30 januari) Siberische Boompiepers *Anthus hodgsoni* nabij 'De Witte Raaf', Noordwijk Zh. Eén vogel bleef aanwezig tot tenminste 6 februari. Dit betreft de derde winterwaarneming in Noordwesteuropa. De eerste twee wintergevallen waren beide in Groot-Brittannië: van februari tot april 1984 in Bracknell, Berkshire, en op 3 januari 1988 bij Exnaboe, Shetlands (Br Birds 78: 566, 1985; 82: 538, 1989).

SWIFT, Objectief het verst.

SWIFT

Niet alleen professionals kiezen voor kijkers van Swift. Maar ook mensen die oog hebben voor kwaliteit tegen een scherpe prijs. Swift staat voor Amerikaans-Japanse toptechniek en een perfecte optiek. De bouw is zeer solide. Vandaar de unieke garantie. Vandaar ook aanbevolen door Vogelbescherming (de Cameo en Audubon). Dat zegt heel wat. Neem eens een kijkje. Dan ziet u 't meteen.

Importeur Benelux:
Technolyt BV Wormerveer Tel. 075-282204

DUTCH BIRDING

Driemaandelijks tijdschrift voor elke fervente vogelaar!

Schrijf voor informatie naar:
Dutch Birding, Postbus 75611,
1070 AP Amsterdam

WESTERN BIRDS

*A quarterly journal of field ornithology
for active birders and
professional ornithologists*

- Bird identification articles written by experts and rigorously reviewed by editorial board
- Generously illustrated by leading amateur and professional artists and photographers
- Articles and photographs documenting rarities and range extensions
- Studies of bird distribution, abundance, behavior, migration and ecology

WESTERN BIRDS also announces:

- WFO sponsored *pelagic trips*
- Annual conventions including field trips and bird identification presentations

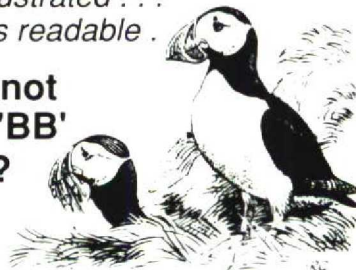
To become a WFO member and receive *WESTERN BIRDS* send \$14.00 (\$17.00 outside U.S.) annual dues payable to Western Field Ornithologists D. c/o Howard Cogswell, 1548 East Ave., Hayward, CA 94541, U.S.A.

Subscribers to *Dutch Birding* can claim 25% off a *British Birds* subscription.

The monthly journal for every birdwatcher **British Birds**

*... full of variety ...
well illustrated ...
always readable .*

Why not
give 'BB'
a try?

Ask for a free sample copy from
Mrs. Erika Sharrock, Fountains,
Park Lane, Blunham, Bedford.

Ornithological Society of the Middle East

OSME

- promotes the study and conservation of birds throughout the Middle East
- publishes *Sandgrouse* and two *Bulletins* annually
- maintains a conservation fund to support small-scale projects by members
- keeps a register of important bird sites in the Middle East
- publishes the Turkey Bird Report
 - has run a major expedition to North Yemen

To join (UK fee £7 a year), write to Membership Secretary, OSME c/o The Lodge, Sandy, Bedfordshire, England, SG19 2DL.

Limicola

das Magazin
für begeisterte
Vogelbeobachter

erscheint zweimonatlich mit ausführlichen Arbeiten über die Bestimmung schwieriger Arten • Mitteilungen über Ökologie, Verhalten und Verbreitung • aktuellen Beobachtungen in Mitteleuropa • interessanten Reisezielen für Vogelbeobachter • Rätselvogel • Literaturbesprechungen • Veranstaltungen... und vielen Schwarzweiß- sowie Farbfotos.

Jahresabonnement im Inland DM 51,-, im Ausland DM 52,50 (incl. Versand).

Zu beziehen über:
Limicola, C. Weber, Thieplatz 6 A,
D-3410 Northeim.

Seit August 1987. Noch sind alle Hefte lieferbar.

het Vogeljaar

Het tijdschrift 'Het Vogeljaar' verschijnt zes maal per jaar en houdt haar lezers reeds 36 jaar op de hoogte van de laatste ontwikkelingen op het gebied van vogelstudie en vogelbescherming.

'Het Vogeljaar' wordt als het meest informatieve vogeltijdschrift in de Benelux beschouwd.

Omdat het geen commercieel blad is kan de abonnementsprijs uiterst laag gehouden worden.

Door overmaking van f 22,50 op postbanknummer 964 472 ten name van penningmeester 'Het Vogeljaar', Laan van Altena 30, 2613 AJ Delft, onder vermelding **'nieuw abonnee'** ontvangt u als welkomstgeschenk onze nieuwe veertien-daagse Vogelkalender, waarvan u na gebruik een vogelboekje overhoudt.

AMERICAN BIRDS

Published by the National Audubon Society

A yearly subscription to America's foremost birding journal includes:

Four seasonal issues *plus* the mammoth Christmas Bird Count Issue, featuring the world's largest and longest-running bird census.

Each issue features:

- Quarterly reports on bird distribution throughout the U.S., Canada, the West Indies, and the Mexican border area.
- Detailed articles on identification, rare occurrences, behavior, ecology, birding sites, distribution, centers of learning, and other important birding topics.
- Full-color photographs and illustrations, book reviews, announcements, and advertisements.

Yearly subscriptions: \$30. (US \$ only)

Write to: **AMERICAN BIRDS**
950 Third Avenue
New York, NY 10022

IS DIT DE TOEKOMST VAN ANTARCTICA?

Antarctica moet onaangetast blijven en Greenpeace voert daar actie voor. Zoals altijd doen we dat zonder geweld. Maar zonder uw hulp zijn we nergens. Word daarom ook donateur van Greenpeace. Uw gift helpt ons echt enorm.

Ik help Greenpeace en word donateur. Als ik minimaal een tientje stort, krijg ik bovendien 4 x per jaar de Greenpeace kwartaalkrant. Deze bon gaat naar: Greenpeace Nederland, antwoordnummer 10734, 1000 RA Amsterdam.

Bellen mag ook: 020-261877.

GREENPEACE

Naam: _____

Adres: _____

Postcode: _____ Plaats: _____

ZONDER UW HULP ZIJN WE NERGENS.

de Wandelwinkel
landkaarten- en
reisboekhandel

voor o.a. trekking, fietsen, alpinisme,
kanoën, verre reizen en natuurstudie

ook gespecialiseerd in
vogelboeken en
plantengidsen

de Wandelwinkel
landkaarten- en
reisboekhandel

Bergkerkplein 5, 7411 EN Deventer
open di. 11/m za 10-18 & do 19-21
telefoon
05700-15077

UNIEKE VOGELREIS IJSLAND

(we gaan ook naar Venezuela)

Beste D.B.A.'er,

Heeft u al vakantieplannen? Zo niet, dan hebben wij een zeer interessante reis voor u. Van 3 t/m 17 juni organiseren we een bijzondere vogelreis naar IJSLAND o.l.v. Eric Wanders (medewerker Ned. Vogelbescherming). Het is een kampeerreis en het aantal deelnemers is maximaal 12.

Rustig tempo, mooiste plekjes!
SGR-lid. Reissom f 2850,-

ASKJA REIZEN

Postbus 20240

7302 HE Apeldoorn

055-422566

Jaarlijks onderbreken duizenden vogels hun trek om in het voedselrijke waddengebied hun veren te verwisselen. Rustverstoring in die 'kleedkamer' betekent verstoring in het ruiproces. Hierdoor verliest de vogel z'n weerstand en wordt een gewillig slachtoffer van kou en infecties.

De Waddenvereniging doet alles om rustverstoring tijdens die kwetsbare perioden te voorkomen en houdt daarom het waddengebied nauwlettend in het oog. Wij signaleren elke verandering, zoeken de oorzaken en komen in actie wanneer dat nodig is.

Met uw hulp kunnen we ons werk voortzetten. En krijgen miljoenen planten en dieren de kans om te overleven.

Mijn bijdrage aan die kleedkamer is tenminste f 27,50.*
Noteer mij als lid van de Vereniging tot Behoud van de Waddenzee.

Naam: _____

Adres: _____

Postcode|plaats: _____

Giro|bank: _____

*Voor studenten en 65+ bedraagt het lidmaatschap f 17,50

Landelijke Vereniging
tot Behoud van de Waddenzee.
Het Waddenhuis,
Antwoordnummer 90,
8800 XT Harlingen.

DOE OOK WAT VOOR HET WAD!

Dutch Birding

Postal address Dutch Birding, Postbus 75611, 1070 AP Amsterdam, Netherlands

Fax address Dutch Birding, c/o IVN (Paul Böhre), Amsterdam, Netherlands, +31-206266091

Editorial secretariat Gerald Oreel (+31-206730710)

Editors Arnoud van den Berg, Tom van der Have, Graham Holloway, André van Loon, Gerald Oreel, Frank Rozendaal and Hans Schekkerman; DB Actueel: Max Berlijn, Ruud van Dongen and Jaap Eerdmans

Photographic editor René Pop, Floris Burgwal 54, 2907 PH Capelle aan den IJssel, Netherlands (+31-104508879)

Production and lay-out André van Loon and René van Rossum

Advertising JanJaap Brinkman (+31-15569353/+31-20851616)

Editorial assistants Klaas Eigenhuis, Ted Hoogendoorn, Edward van IJzendoorn, Karel Mauer and Hans van der Meulen

Subscriptions 1991: NLG 45 (Netherlands) or BEF 900 (Belgium) annually; NLG 50 (other countries inside Europe) and NLG 55 (countries outside Europe). Giro account (Netherlands) 41 48 343; giro account (Belgium) 000 1592468 19; bank account 54 93 32 065 of Algemene Bank Nederland (Amsterdam). Accounts are in name of Dutch Birding Association, Postbus 75611, 1070 AP Amsterdam, Netherlands. Payment may also be made by Access, Eurocard, MasterCard or Visa credit card. Please indicate account number and expiry date and append signature. Note: This method of payment is not applicable to subscribers resident in the Netherlands and Belgium.

For subscriptions, information and changes of address, please write to: Dutch Birding, Postbus 75611, 1070 AP Amsterdam, Netherlands.

Dutch Birding is a bimonthly journal with issues in February, April, June, August, October and December. It publishes articles and notes on morphology, systematics, occurrence and distribution of birds in the Netherlands and Europe and elsewhere in the Palearctic region. It also publishes contributions on birds in the Asian-Pacific region.

Manuscripts should be typewritten with double line-spacing and wide margins on both sides.

A schedule of payment rates for authors, photographers and artists is available from the editorial secretariat.

Dutch Birding Association

Address Dutch Birding Association, Postbus 75611, 1070 AP Amsterdam, Netherlands

Board Paul Knolle (president), Enno Ebels (secretary), Arnold Veen (treasurer), Paul Böhre (public relations), Arnoud van den Berg, JanJaap Brinkman, Roy de Haas, Peter Meijer, Gerald Oreel and Frank Rozendaal

Board assistants Eugène van der Burg, Ron van den Enden, Leo Heemskerck, Ferry Ossendorp, Wim van der Schot, Kees Tiemstra and Peter van der Wolf

Travel-report service Dirk de Moes, Dartheideweg 2, 3956 NN Leersum, Netherlands (+31-343017115)

Dutch Rarities Committee

Address CDNA, Postbus 45, 2080 AA Santpoort-Zuid, Netherlands

Members Arnoud van den Berg (chairman), Pieter Bison (secretary +31-206715783), Rolf de By (archivist), Klaas Eigenhuis, Gerald Oreel, Cock Reijnders, Kees Roselaar and Gerard Steinhaus; SOVON representative: Ruud van Dongen

© 1991 Stichting Dutch Birding Association. The copyright of the photographs and drawings remains with the photographers and artists. ISSN 0167-2878.

Printed by Albédon/Klop BV, Postbus 3211, 2220 CE Katwijk, Netherlands

Dutch Birding

Jaargang 13 nummer 1 februari 1991 *Volume 13 number 1 February 1991*

Artikelen

- 1 Identification and status of Nordmann's Greenshank *Peter R Kennerley & David N Bakewell*

Mededelingen

- 9 Wilson's Petrels off south-western Europe and northern Africa in June 1984 and July 1985 *Arnoud B van den Berg, Cecilia A W Bosman, Ben J M Haase, Anja M van der Niet & Chris Smeenk*
11 Differences in singing behaviour between Lanceolated and Grasshopper Warblers *Martin Tjernberg*

Asian-Pacific birds

- 12 Notes on Vietnamese pheasants, with description of female plumage of *Lophura hatinhensis*
Frank Rozendaal
16 *Pitta sordida cucullata* in northern Viet Nam *Frank Rozendaal*

Brieven

- 17 Zomerverblijf van in Nederland gesignaleerde flamingo's *Joop Treep*
18 Russische Stormmeeuw in Nederland *Paul Herroelen*

Mystery photographs

- 18 Mystery photograph 38: Wilson's Petrel *Arnoud B van den Berg*

20 Country varia: Israel

Aankondigingen

- 29 Lijst van Twentse vogelsoorten; Special issue of *Die Vogelwarte*

DBA-nieuws

- 29 Adreswijziging Dutch Birding Travel-Report Service; Change of address of Dutch Birding Travel-Report Service; DBA-kantoor; Eerste 'Euro Bird Week' op Texel in oktober 1991; First 'Euro Bird Week' on Texel in October 1991; Nuts Ziektekostenverzekering sponsort DBA; Pelagic trips vanuit IJmuiden in september 1991; Speciale aanbieding bij abonnement op Dutch Birding!

Verzoeken

- 31 Slaapplaatsen van Aalscholvers in Nederland

Recent WP reports

- 31 Recent WP reports: November and December 1990 *Gerald J Oreel*

Recente meldingen

- 33 Recente meldingen: november en december 1990 *Eugène van der Burg, Ruud M van Dongen & Peter W W de Rouw*

DB Actueel

- 38 Jan Kist overleden; Lijstjes en getallen; Humes Bladkoningen; (Witstuit)barmsijzen; Siberische Boompiepers